

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost in učinkovitost poslovanja Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije

2023

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost in učinkovitost poslovanja Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije

Številka: 320-6/2022/19

Ljubljana, 23. novembra 2023

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti in učinkovitosti poslovanja Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: GSV) pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije (v nadaljevanju: IT) z izvajanjem projektov informatizacije Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme (v nadaljevanju: projekta informatizacije).

Informacijski sistem (v nadaljevanju: IS) GSV je eden najpomembnejših v državi, saj je ključen za nemoteno delo vlade in posledično države. V IS GSV se obravnavajo vsa gradiva, ki zahtevajo odločitev vlade, obravnavane vsebine se nanašajo in vplivajo na vsa področja družbe, v sistem pa so vključeni vsi organi državne uprave, zato sta razpoložljivost in varnost sistema pomembni s širšega vidika. IS GSV izpolnjuje stroge varnostne zahteve, določeni segmenti imajo izdano varnostno dovoljenje za obravnavanje tajnih podatkov. Na podlagi Zakona o državni upravi je bil v obdobju, na katero se nanaša revizija, upravljavec infrastrukture centralizirane državne informatike Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: MJU).

Cilja revizije sta bila bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja GSV pri izvajanju izbranih projektov informatizacije in izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja GSV pri izvajanju izbranih projektov informatizacije od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021 (v nadaljevanju: obdobje, na katero se nanaša revizija).

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja pri prenovi infrastrukture IT GSV izreklo **mnenje s pridržkom**, saj je GSV pri javnih naročilih za izvedbo projektov informatizacije v razpisni dokumentaciji za ponudnike določil prekratek rok za oddajo ponudb. Poleg tega je GSV izvedbo javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme začel, preden je dobil soglasje MJU.

Računsko sodišče je o učinkovitosti poslovanja GSV pri izvajanju izbranih projektov informatizacije izreklo **mnenje, da je bilo ravnanje GSV delno učinkovito** in bi ga bilo mogoče izboljšati predvsem na področju zagotavljanja večje konkurence med ponudniki in s tem doseganja čim nižje cene.

GSV je pravočasno in na ustrezen način ugotovil in izkazal potrebo po prenovi infrastrukture IT. GSV nima sprejete strategije IT na ravni GSV, je pa bila prenova IT na ustrezen način vključena v Aneks št. 2 k Sporazumu o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti (v nadaljevanju: SLA) in je skladna s cilji v drugih strateških dokumentih s področja informatike na ravni države. GSV ni mogel načrtovati sredstev za izvedbo projektov v svojem proračunu, ker je bilo to v pristojnosti MJU. GSV je MJU večkrat posredoval podatke o obsegu potrebnih proračunskih sredstev za prenavo informacijske tehnologije, ki pa jih MJU ni zagotovilo. Ker so zaradi prestavitve izgradnje Hotela Brdo v proračunu

GSV za leto 2020 ostala finančna sredstva, je glede na izjemo, opredeljeno v Aneksu št. 2 k SLA o možnosti samostojne izvedbe projektov, GSV v letu 2020 izvedel projekta sam.

GSV je za obe javni naročili zagotovil pripravo ustrezne investicijske dokumentacije, v kateri je na ustrezen način pripravil oceno vrednosti za obe javni naročili. Ocenjena vrednost ni bistveno odstopala od ponujene in realizirane vrednosti obeh javnih naročil. GSV je pri izvedbi obeh javnih naročil upošteval izkušnje predhodnih podobnih javnih naročil, potencialnih ponudnikov pa niso posebej obveščali. GSV je obe javni naročili izvedel po odprtem postopku, s čimer je omogočil vsem zainteresiranim ponudnikom, da oddajo ponudbo na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju.

Za izvedbo obeh javnih naročil je GSV zagotovil strokovno usposobljene kadre, vključeni so bili predstavniki relevantnih organizacijskih enot GSV. GSV je za vsako javno naročilo izvedel zgolj 1 informativni dan, pri tem pa je bil rok za prijavo na informativni dan za potencialne ponudnike zelo kratek. Kljub temu da sta potencialna ponudnika GSV opozorila na kratek rok za prijavo na informativni dan in ga pozvala k organizaciji dodatnega informativnega dneva, GSV tega ni izvedel. GSV je za sodelovanje pri obeh javnih naročilih določil pogoje glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti, pogoje glede ekonomskega in finančnega položaja ter pogoje glede tehnične in strokovne sposobnosti, ki so bili jasni in sorazmerni ter smiselno povezani s predmetom javnega naročila. GSV je za ocenjevanje ponudb določil merila, ki niso diskriminirala ponudnikov, so bila sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila, vendar pa kriteriji za uporabo meril, ki so bili hkrati podlaga za ocenjevanje ponudb, niso bili opredeljeni na način, ki bi v največji možni meri omogočali objektivno ocenjevanje ponudb.

Na vsakega izmed javnih naročil oziroma sklop javnih naročil je prispela zgolj 1 ponudba, ki je bila tudi izbrana. Ponudbene vrednosti niso presegale zagotovljenih sredstev za posamezno javno naročilo. Izbrana izvajalca sta dobavila vso opremo in izvedla vse v pogodbi določene storitve v dogovorjenem roku. GSV je migracije podatkov in aplikacij na kupljeno opremo izvedel sam, pri tem pa postopka ni dokumentiral. GSV je pri izvedbi projektov informatizacije realiziral sprejet terminski načrt, tehnološki cilji projekta so bili doseženi, oprema pa se je začela uporabljati takoj po dobavi v skladu s predvidenim namenom oziroma z nakupom opreme so bili v celoti doseženi zastavljeni cilji.

Računsko sodišče je GSV podalo več **priporočil**, ni pa zahtevalo predložitve odzivnega poročila.

Kazalo

1. Uvod	7
1.1 Predmet revizije	7
1.1.1 Predstavitev informacijskega sistema GSV	7
1.2 Cilj revizije	11
1.3 Predstavitev GSV	12
1.3.1 Odgovorne osebe GSV	13
1.4 Revizijski pristop	13
2. Načrtovanje projektov informatizacije	14
2.1 Načrtovanje nakupa	14
2.1.1 Ugotavljanje potreb	14
2.1.2 Vključenost v strateške dokumente	15
2.1.3 Vključenost v proračunske dokumente in pristojnost GSV za izvedbo javnih naročil	17
2.2 Priprava GSV na izvedbo postopkov javnih naročil	19
2.2.1 Priprava investicijske dokumentacije	19
2.2.2 Ocena vrednosti javnega naročila	20
2.2.3 Izvedba analize trga	22
3. Izvedba projektov informatizacije	23
3.1 Izvedba nakupa	23
3.1.1 Usposobljenost GSV za izvedbo javnih naročil	25
3.1.2 Določitev rokov za oddajo ponudb	26
3.1.3 Določitev pogojev in meril za izbor	27
3.1.4 Organizacija informativnega dneva	31
3.1.5 Izbor ponudnika	33
3.2 Uporaba kupljene opreme	35
3.2.1 Doseganje ciljev prenove infrastrukture IT	35
4. Mnenje	38
4.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja	38
4.2 Mnenje o učinkovitosti poslovanja	38
5. Priporočila	41

1. Uvod

Revidirali smo pravilnost in učinkovitost poslovanja GSV pri prenovi infrastrukture IT z izvajanjem projektov informatizacije. Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² ter v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³. Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 31. 5. 2022.

Naša pristojnost je na podlagi izvedene revizije podati mnenje o pravilnosti in učinkovitosti GSV pri izvajanju projektov informatizacije. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Revizija je obsegala obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021.

1.1 Predmet revizije

Predmet revizije je bila prenova infrastrukture IT z izvajanjem projektov informatizacije v obdobju, na katero se nanaša revizija. Projekta informatizacije sta bila potrebna za uspešno izvedbo predsedovanja Slovenije Svetu Evropske Unije, ki je potekalo med 1. 7. 2021 in 31. 12. 2021. Odločitev o izvedbi obeh projektov je bila sprejeta v letu 2019, v okviru izvedbe temeljite prenove infrastrukture GSV, in je bila opredeljena v Aneksu št. 2⁵ k SLA⁶, v katerem je bilo tudi opredeljeno, da se prenova financira iz sredstev MJU. Ker so zaradi prestavitve izgradnje Hotela Brdo v proračunu GSV za leto 2020 ostala finančna sredstva, je GSV na podlagi soglasja MJU in Ministrstva za finance (v nadaljevanju: MF) sam pristopil k prenovi infrastrukture IT oziroma realizaciji projektov informatizacije.

Oba projekta informatizacije sta tudi največja, ki jih je GSV izvedel na področju IT v obdobju od leta 2016 do leta 2021.

1.1.1 Predstavitev informacijskega sistema GSV

IS GSV je eden najpomembnejših v državi, saj je ključen za nemoteno delo vlade in posledično države. V IS GSV se obravnavajo vsa gradiva, ki zahtevajo odločitev vlade, obravnavane vsebine se nanašajo in vplivajo na vsa področja družbe, v sistem pa so vključeni vsi organi državne uprave, zato sta

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Uradni list RS, št. 122/22.

⁴ Št. 320-6/2022/3.

⁵ 3. člen Temeljita prenova infrastrukture IVIS se izvede pred predsedovanjem Slovenije Svetu EU, skladno z opredeljenimi potrebami GSV in drugih vladnih služb v proračunu MJU za področje informatike v obdobju 2020 in 2021.

⁶ Angl.: *Service Level Agreement* – dogovor o ravni storitve.

razpoložljivost in varnost sistema pomembni s širšega vidika. IS GSV izpolnjuje stroge varnostne zahteve, določeni segmenti imajo izdano varnostno dovoljenje za obravnavanje tajnih podatkov⁷.

Na podlagi Zakona o državni upravi⁸ (v nadaljevanju: ZDU) je bil v obdobju, na katero se nanaša revizija, upravljavec infrastrukture centralizirane državne informatike MJU. MJU in GSV sta v ta namen sklenila SLA⁹, s katerim je MJU 1. 1. 2017 prevzelo v upravljanje IS GSV. Kljub temu pa skladno z 59. členom ZDU in 8.a členom SLA, GSV še naprej vzpostavlja in zagotavlja delovanje informacijskih podsistemov iz njegove pristojnosti (vsebina delovnega področja GSV), ki so opredeljeni kot sektorsko specifični projekti oziroma storitve. V skladu z 9. členom Zakona o informacijski varnosti¹⁰ je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) upravljanje z IS GSV opredelila kot storitve, ki so nujne za nemoteno delovanje države ali za zagotavljanje nacionalne varnosti¹¹. V SLA¹² je za IS GSV določena višja prioriteta vzdrževanja, za kar je med drugim obvezno zagotavljanje:

- sodobne strojne in programske opreme, ki izpolnjuje višje varnostne zahteve,
- ustreznih rešitev za obvladovanje varnostnih tveganj,
- licenčne pokritosti,
- rednih posodobitev in varnostnih popravkov in
- ustreznih pogojev za delovanje (prostori, fizično in tehnično varovanje, UPS).

IS GSV sestavljajo¹³:

- sistemska strojna in programska oprema (strežniki, diskovna polja, omrežna oprema, virtualno okolje in drugo),
- uporabniška informacijsko-komunikacijska tehnologija (delovne postaje, tiskalniki),
- sektorsko specifične aplikacije, sistemi in storitve.

Glavni namen IS GSV je zagotovitev optimalne izvedbe delovnih procesov vlade. V tem okviru so ključni predvsem naslednji informacijski viri:

- vladni informacijski sistem eSeje, ki predstavlja temeljno odločevalsko orodje vlade,
- vladna gradiva – dokumentne zbirke (vsebinsko zbrane po posameznih mandatih vlad), ki so na voljo vladi, vsem vladnim službam, ministrstvom in v javnem delu tudi zainteresirani javnosti; gre za eno izmed najboljšežnejših dokumentnih zbirk v državni upravi,

⁷ Investicijski program Celovita prenova podatkovnega centra GSV.

⁸ 34.a člen, Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21 in 189/21, 34.a člen je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 90/14 z dne 15. 12. 2014.

⁹ Št. 38200-4/2014 z dne 16. 9. 2016.

¹⁰ Uradni list RS, št. 30/18 in 95/21.

¹¹ Sklep vlade št. 38600-7/2021/6 z dne 10. 2. 2022.

¹² 8.b člen SLA.

¹³ Drugi odstavek 2. člena Aneksa št. 2 k SLA z GSV št. 3828-78/2019/2 z dne 24. 12. 2019.

- sistem EU portal – sistem za podporo odločanju o zakonodajnih in drugih aktih Sveta EU, ki ga GSV soupravlja z Ministrstvom za zunanje zadeve,
- informacijsko-komunikacijsko omrežje GSV, elektronska pošta in dokumentacijski sistem.

Aktivnosti razvoja IS GSV so načrtovane dolgoročno in praviloma niso vezane na mandat vlade. Osnova za izvajanje večine storitev sta strežniški in podatkovni segment ter omrežje. Strežniško infrastrukturo in številne aplikativne rešitve GSV uporabljajo tudi drugi državni organi¹⁴.

S tehničnega vidika se infrastruktura IT GSV deli v 5 ločenih segmentov:

- notranji segment, namenjen zagotavljanju informacijske podpore vladi in nekaterim vladnim službam;
- zunanji segment, prek katerega do vladnega informacijskega sistema dostopajo ministrstva in vladne službe;
- zaprti del – fizično ločen sistem za obravnavanje tajnih podatkov do stopnje TAJNO; infrastruktura se uporablja tudi za zagotavljanje nekaterih drugih vsebinsko ločenih sistemov, s katerimi se obravnavajo tajni podatki;
- odprti del – javno objavljeni dokumenti (splet, odprti podatki);
- IS za obravnavanje tajnih podatkov najvišjih stopenj oziroma STAVIS.

V okviru IS GSV so tudi viri (strežniški, podatkovne kapacitete, omrežje), ki so:

- Sistem za video-IP telefonijo, videokonference in sodelovanje – vsebine, ki vsebujejo tajne podatke,
- Sistem za obravnavanje tajnih podatkov stopnje STROGO TAJNO oziroma STAVIS,
- Avdio-video sistemi snemalnice in sejnih dvoran,
- Sistem za izmenjavo in odlaganje posnetkov vladnega video studia in drugih obsežnih vsebin,
- Infrastruktura državne uprave za obravnavanje tajnih podatkov višjih stopenj – tajni državni računalniški oblak (v nadaljevanju: TDRO).

IS GSV obsega tudi sledečo infrastrukturo (strojna in programska):

- Varnostno upravljanje mobilnih naprav,
- Sistem za varno tiskanje dokumentov,
- IP telefonija,
- Strežnik za potisno pošto,
- Evroterm – večjezična terminološka zbirka.

¹⁴ Kabinet predsednika vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: KPV), Protokol Republike Slovenije, Urad vlade za varovanje tajnih podatkov (dokumentni del), vsa ministrstva in vladne službe v sklopu zagotavljanja delovanja vladnih informacijskih sistemov in nekaterih drugih samostojno razvitih rešitev, drugi organi (na primer Policija – varovanje objektov in drugi).

V okviru IS GSV se izvajajo tudi aplikacije, ki so plod lastnega razvoja GSV. Gre za storitve, ki jih uporabljajo tudi številni drugi organi državne uprave. Aplikacije sproti posodablja in prilagajajo zahtevam delovnih procesov in usmeritvam. V tem okviru so med drugim dopolnjevali in vzdrževali naslednje aplikacije:

- eFalcon – upravljanje prevozov z vladnimi letali (Falcon, Turbolet);
- EPPOS – javna naročila – portal podatkov o sporazumih za javna naročila, ki jih izvaja GSV za državno upravo;
- Portal odprtih podatkov vlade;
- Evidenca organizacijskih oblik delovanja vlade;
- Integracija z drugimi tehnično zahtevnejših sistemi, ki niso informacijske narave (centralni nadzorni sistem za krmiljenje ogrevanja in hlajenja, sistemi varovanja objektov in kontrole pristopa, kot so videonadzor, kontrola pristopa, prisotnost);
- Namenske rešitve, prilagojene delovnim procesom (sistemski servisi).

GSV sproti razvija in nadgrajuje tudi druge namenske aplikacije, s katerimi se je optimiziralo izvajanje delovnih procesov vlade, GSV in drugih vladnih služb, kot so spremljanje realizacije sklepov vlade, delovodnik tajnih podatkov, evidenca gradiv, ki jih vladi predložijo nepooblaščen predlagatelji in drugi.

IS GSV pokriva tudi ostala področja, kot so:

- domena "vlada.si",
- specifična oprema za izvedbo sej in drugih dogodkov vlade,
- druge varnostne rešitve (na primer šifriranje podatkov za delo vlade na terenu),
- več ravni pokritja z brezžičnim signalom,
- neodvisne linije za primer izrednih razmer (satelitske in neodvisne internetne linije).

Tabela 1 navaja stroške GSV za nakupe strojne in programske IT opreme v obdobju od leta 2016 do vključno 2021.

Tabela 1 Stroški IT

Leto	Stroški v EUR
2016	70.042
2017	27.200
2018	75.610
2019	536.666
2020	1.954.645
2021	247.036

Vir: podatki GSV.

Poleg zastarelosti opreme je bil glavni argument za izvedbo projektov informatizacije IS GSV izvedba predsedovanja Svetu EU v letu 2021. V okviru izvedbe predsedovanja Svetu EU so se uporabljali predvsem naslednji deli IS GSV:

- Aplikacija za akreditacije in organizacijo dogodkov (v nadaljevanju: aplikacija SAOD), katere glavni namen je bila učinkovita informacijska podpora logistiki v času predsedovanja Svetu EU. Že pri načrtovanju aplikacije je bilo predvideno, da se z njeno uporabo nadaljuje tudi po koncu predsedovanja Svetu EU. Jedro aplikacije SAOD predstavlja horizontalno storitev državne uprave, na to osnovo se vežejo moduli, ki pokrivajo posamezne splošne in sektorsko specifične vsebine organov državne uprave. Podprti so vsi vsebinski sklopi, ki se navezujejo na organizacijo dogodkov, in sicer predstavljena spletna stran, rokovnik, konferenčne zmogljivosti – prostori in sedežni red, nastanitve, gostinske storitve, stroški, darila, označevalni sistemi, tolmačenje, akreditacije, prehrana in prehranske posebnosti, spremljevalne destinacije in prevozi. Zagotovljena je povezava aplikacije SAOD s sistemom za varnostno preverjanje policije. Aplikacija SAOD vključuje akreditacijski center (spletni portal za končne uporabnike), orodja za administracijo (spletni vmesnik), aplikacijo za prijavo in za beleženje prisotnosti na dogodku in mobilno aplikacijo za organizatorje dogodkov (Android, iOS).
- Intranetni portal za podporo predsedovanju, ki se je uporabljal za objavo novic, informacij, načrtov, poročil in drugih dokumentov s tega področja. Razvit je bil z lastnimi kadrovskimi viri GSV.

1.2 Cilj revizije

Cilj revizije prenove infrastrukture IT na GSV je bil izrek mnenja o pravilnosti in učinkovitosti GSV pri izvajanju izbranih projektov informatizacije v obdobju, na katero se nanaša revizija.

Da bi lahko izrekli mnenje o pravilnosti na proučevanem področju revizije, smo preverili, ali so bili postopki javnega naročanja GSV pri izvajanju projektov informatizacije v skladu z Zakonom o javnem naročanju¹⁵ (v nadaljevanju: ZJN-3).

Da bi lahko izrekli mnenje o učinkovitosti o področju revizije, smo si zastavili glavno revizijsko vprašanje, **ali je GSV projekte informatizacije izvajal učinkovito.**

Odgovor na glavno vprašanje smo pridobili z odgovori na naslednja podvprašanja:

- ali je bil GSV učinkovit pri načrtovanju projektov informatizacije;
- ali je bil GSV učinkovit pri izvajanju projektov informatizacije.

Odgovore na zastavljeni revizijski podvprašanja smo pridobili s pomočjo odgovorov na operativna vprašanja, ki so predstavljena na začetku posameznega podpoglavja.

Ravnanje GSV pri prenovi infrastrukture IT smo ocenili kot učinkovito, če je bilo v pretežnem delu skladno s sodili za presojo učinkovitosti tako pri načrtovanju kot pri izvajanju projektov

¹⁵ Uradni list RS, št. 91/15, 14/18 in 121/21.

informatizacije. Nasprotno smo ravnanje GSV ocenili kot neučinkovito, če v pretežnem delu ni bilo skladno s sodili za presojo učinkovitosti načrtovanja in izvajanja projektov informatizacije. V ostalih primerih je bilo ravnanje GSV ocenjeno kot delno učinkovito. Podrobnejša sodila so navedena v uvodnem poglavju točke 2 in točke 3 tega poročila.

1.3 Predstavitev GSV

GSV deluje kot vladna služba. GSV vodi generalni sekretar, ki ga imenuje in razreši vlada na predlog predsednika vlade. Generalni sekretar po navodilih predsednika vlade skrbi za pripravo sej vlade in izvrševanje njenih odločitev ter opravlja druge naloge v zvezi z organizacijo dela v vladi in vladnih službah¹⁶.

V GSV se opravljajo organizacijske, strokovne, administrativne in tehnične naloge, ki se nanašajo na¹⁷:

- izvedbo sej vlade, njenih delovnih teles, strokovnih svetov ter drugih vladnih teles,
- spremljanje izvrševanja odločitev, ki jih je sprejela vlada, ter obveznosti, ki jih je prevzela ali so naložene vladi,
- sodelovanje vlade oziroma njenih predstavnikov pri delu Državnega zbora Republike Slovenije ter sodelovanje s Predsednikom Republike Slovenije, z drugimi organi in organizacijami v državi in sodelovanje z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami,
- zagotavljanje mnenj in drugih gradiv, namenjenih za oblikovanje stališč vlade in njenih delovnih teles,
- organizacijo in delovanje vladnih služb, katerih predstojnik je generalni sekretar vlade,
- druge zadeve, potrebne za delovanje vlade, njenih delovnih teles in svetov ter vladnih služb, katerih predstojnik je generalni sekretar vlade.

Ena od organizacijskih enot GSV je Sektor za informatiko, ki je bil tudi odgovoren za izvedbo obeh javnih naročil, s katerimi se je izvedla prenova infrastrukture IT. Sektor za informatiko¹⁸:

- upravlja sistem za spremljanje sej vlade in njenih delovnih teles ter vladne IS, ki so v pristojnosti GSV;
- pripravlja zahtevne analize, razvojne projekte, informacije in poročila s področja informatike; ob tem zbira, ureja in pripravlja podatke za oblikovanje zahtevnejših gradiv s področja informatike ter sodeluje pri uvajanju sistema kakovosti;
- izvaja strokovni nadzor, pripravlja strokovno dokumentacijo s svojega delovnega področja za izvedbo javnih razpisov ter vodi nabavo in vzdrževanje računalniške opreme za GSV in KPV in jima nudi tehnično podporo in zagotavlja delovanje informacijskega sistema;

¹⁶ Tretji odstavek 25. člena Zakona o vladi, Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17.

¹⁷ 2. člen Odloka o ustanovitvi Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 25/10 in 1/11.

¹⁸ [URL: <https://www.gov.si/drzavni-organi/vladne-sluzbe/generalni-sekretariat-vlade/o-generalnem-sekretariatu-vlade/sektor-za-informatiko/>], december 2022.

- zagotavlja delovanje, upravljanje in nadzorovanje strežniške in komunikacijske infrastrukture, podporo uporabniškim delovnim postajam, izvaja nadzor in usklajevanje dela zunanjih sodelavcev pri vzdrževanju strojne in programske opreme; nudi tehnično podporo e-sejam vlade in ob tem postavlja usmeritve in standarde za programsko in strojno opremo, ki se uporablja pri e-sejah vlade, vsem uporabnikom;
- izobražuje uporabnike in jim nudi pomoč pri delu z aplikacijami; ureja dostop do dokumentnih zbirk GSV, KPV ter drugih podatkovnih zbirk in vladnih informacijskih sistemov v upravljanju GSV.

Na dan 30. 6. 2022 je bilo v GSV skupaj 137 zaposlenih, od tega je bilo v Sektorju za informatiko 12 zaposlenih.

1.3.1 Odgovorne osebe GSV

Osebe, odgovorne za poslovanje GSV v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije, navaja Tabela 2.

Tabela 2 Odgovorne osebe GSV v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije

Odgovorna oseba	Obdobje odgovornosti
Stojan Tramte, generalni sekretar vlade	od 14. 9. 2018 do 13. 3. 2020
dr. Božo Predalič, generalni sekretar vlade	od 14. 3. 2020 do 11. 2. 2021
mag. Janja Garvas, vršilka dolžnosti generalnega sekretarja vlade	od 11. 2. 2021 do 1. 6. 2022
Barbara Kolenko Helbl, generalna sekretarka vlade	od 2. 6. 2022

1.4 Revizijski pristop

Zagotovila za izrek mnenja o pravilnosti in učinkovitosti GSV pri izvajanju projektov informatizacije smo pridobili na podlagi naslednjih metod dela:

- proučevanje pravnih in strokovnih podlag ter strateških dokumentov;
- zbiranje, pregled in presoja dokumentacije obeh javnih naročil;
- pridobivanje dokumentov in podatkov ter pojasnil na podlagi pisnih zaprosil, naslovljenih na GSV;
- intervju s predstavniki GSV in drugimi v projekte vključenimi deležniki;
- ogled lokacij, kjer je nameščena in deluje nova programska in strojna oprema ter specifična sistemska informacijska oprema.

2. Načrtovanje projektov informatizacije

Pravilnost poslovanja GSV pri načrtovanju projektov informatizacije smo presojali glede na sodilo, ali je bila izbira vrste postopka oddaje javnega naročila pravilna glede na določila ZJN-3.

Učinkovitost poslovanja GSV pri načrtovanju projektov informatizacije smo presojali glede na naslednja sodila:

- ali je bila ugotovljena in izkazana potreba po izvedbi izbranih projektov informatizacije;
- ali so bili izbrani projekti informatizacije vključeni v strateške dokumente;
- ali so bila za izbrane projekte informatizacije v proračunskih dokumentih načrtovana sredstva;
- ali je bil GSV v skladu s SLA pristojen za izvedbo izbranih projektov informatizacije;
- ali je bila izvedena ustrezna ocena vrednosti javnega naročila;
- ali je bila izvedena ustrezna analiza trga, predvsem z vidika opredelitve potencialnih ponudnikov, ki bi lahko sodelovali pri izvedbi projektov.

2.1 Načrtovanje nakupa

Odločitev, da se pred predsedovanjem Slovenije Svetu EU izvede temeljita prenova infrastrukture IT GSV, je bila sprejeta v letu 2019. Opredeljeno je bilo, da se temeljita prenova infrastrukture IT (sistemske strojne in programske opreme) izvede pred predsedovanjem Slovenije Svetu EU, skladno z opredeljenimi potrebami GSV in drugih vladnih služb, sredstva pa zagotovi v proračunu MJU za področje informatike v obdobju 2020 in 2021¹⁹.

2.1.1 Ugotavljanje potreb

Prenova infrastrukture IT GSV je bila načrtovana v finančnih načrtih GSV od leta 2016 do vključno 2018. Tako je bila v finančnem načrtu GSV za leto 2016 načrtovana nadgradnja omrežja na 10 GB (večfazno, kolobarjenje), v finančnem načrtu GSV za leto 2018 pa je bila predvidena nadgradnja podatkovnega centra, omrežja, optičnih stikal in delna prenova arhivskega sistema. Poleg tega je GSV v letu 2017 zaradi počasnega delovanja MJU zaprosil za nadgradnjo delovnega spomina na strežniški infrastrukturi, vendar je MJU zahtevek zavrnilo. V letu 2018 je GSV na MJU podal več zahtevkov za realizacijo, in sicer podaljšanje podpore za VMware, nadgradnje hrbteničnega omrežja na 10 GB, virtualizacija omrežij ter licence za varnostno kopiranje podatkov, vendar realizacije s strani MJU ni bilo.

Za načrtovanje prenove infrastrukture IT GSV je bil ključen podpis Aneksa št. 2 k SLA v letu 2019, ki je določal, da se bo aplikacija SAOD za potrebe predsedovanja Slovenije Svetu EU izvajala na infrastrukturi IT GSV (in ne MJU) in da se bo zato izvedla temeljita prenova infrastrukture IT GSV. Za potrebe predsedovanja Slovenije Svetu EU je bilo treba zagotoviti ustrezno raven zanesljivosti,

¹⁹ Aneks št. 2. k SLA z GSV št. 3828-78/2019/2 z dne 24. 12. 2019.

odzivnosti, razpoložljivosti in varnosti sistema. Tega z obstoječo opremo ni bilo mogoče zagotoviti. Glavni razlogi za izvedbo projektov informatizacije so bili:

- zastarelost ključne opreme,
- tehnološka neustreznost,
- povišana stopnja varnostnih tveganj,
- zastareli strežniki ter posledično izpadi in odpovedi strežnikov,
- stara stikala in premajhna pretočnost omrežja.

Z izvedbo obeh projektov se je zamenjala oprema z iztečeno življenjsko dobo, ki je bila povečini kupljena v obdobju od leta 2010 do 2015.

Pojasnilo GSV

Strežniki so bili zastareli, kar je povečevalo možnost izpadov in odpiralo številna varnostna tveganja (2 strežnika sta se pokvarila in je tako sistem deloval s 4 namesto 6 strežniki), strežniki so imeli tudi premalo delovnega pomnilnika. Omrežje je imelo premajhno pretočnost. Stara stikala niso imela več zahtevanih funkcionalnosti, glavno stikalo je bilo iz leta 2010 in je predstavljalo ozko grlo sistema propustnosti, saj je bilo v letu 2020 staro 10 let, garancija je potekla, njegova funkcionalnost pa je bila omejena.

GSV je na MJU v letu 2019 posredoval dopis, katerega priloga je bila tabela z načrtom IT potreb za subjekte, ki so neposredni uporabniki IS GSV in je vsebovala tudi večino IT komponent, ki so bile kupljene v okviru prenove infrastrukture IT. V juniju 2020 so na GSV pripravili interni dokument, v katerem so opredelili potrebe po opremi in ocenjeno vrednost na področju informatike za leta 2020, 2021 in 2022 in je služil kot načrt investicij za obdobje od leta 2020 do leta 2022 in v katerega so bile vključene komponente, ki so bile kupljene v okviru obravnavanih postopkov javnih naročil.

2.1.1.a Ugotovili smo, da je GSV z vidika načrtovanja proračunskih sredstev pravočasno ugotovil in izkazal potrebo po prenovi infrastrukture IT. Na ustrezen način je bila temeljna prenova infrastrukture IT GSV tudi opredeljena v Aneksu št. 2 k SLA.

2.1.2 Vključenost v strateške dokumente

GSV nima sprejete strategije IT na ravni GSV. IS GSV je vključen v SLA, in sicer je glede na Aneks št. 2 k SLA²⁰ temeljni namen IS GSV zagotavljanje ustreznih pogojev za varno in učinkovito izvajanje delovnih procesov vlade. Infrastrukturi na lokaciji GSV in sistemu za obravnavanje TDRO se je dodelila višja prioriteta v sklopu vzdrževanja infrastrukture državne uprave. V Aneksu št. 2 k SLA²¹

²⁰ Prvi odstavek 2. člena Aneksa št. 2 k SLA, št. 3828-78/2019/2 z dne 23. 12. 2019.

²¹ 3. člen.

je tudi opredeljeno, da se temeljita prenova infrastrukture IVIS²² izvede pred predsedovanjem Slovenije Svetu EU skladno z opredeljenimi potrebami GSV in drugih vladnih služb v proračunu MJU za področje informatike v obdobju 2020 in 2021.

Z izvedbo prenove infrastrukture IT GSV se je upoštevala tudi vizija iz Strategije kibernetске varnosti iz leta 2016²³, da bo Slovenija do leta 2020 vzpostavila učinkovit sistem zagotavljanja kibernetске varnosti, ki bo preprečeval in tudi odpravljal posledice varnostnih incidentov. Ta cilj obsega 8 podciljev, in sicer:

- okrepitev in sistemska ureditev nacionalnega sistema zagotavljanja kibernetске varnosti;
- varnost državljanov v kibernetskem prostoru;
- kibernetška varnost v gospodarstvu;
- zagotavljanje delovanja kritične infrastrukture v sektorju informacijsko-komunikacijske podpore;
- zagotavljanje kibernetске varnosti na področju javne varnosti in zatiranje kibernetskega kriminala;
- razvoj obrambnih kibernetских zmogljivosti;
- zagotavljanje varnega delovanja in razpoložljivosti ključnih informacijsko-komunikacijskih sistemov ob velikih naravnih in drugih nesrečah in
- krepitev nacionalne kibernetске varnosti z mednarodnim sodelovanjem.

Izvedba prenove infrastrukture IT GSV je skladna tudi s Strategijo razvoja Slovenije 2030²⁴, z 11. razvojnim ciljem: Varna in globalno odgovorna Slovenija. Čedalje hitrejši razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologij namreč prinaša koristi za moderno družbo, hkrati pa vpliva na nastanek novih in tehnološko čedalje bolj izpopolnjenih kibernetских in hibridnih groženj, ki predstavljajo resno nevarnost za delovanje javnega in zasebnega sektorja. Med specifičnimi cilji navedena vzpostavitev celovitega in učinkovitega sistema zagotavljanja kibernetске in informacijske varnosti ter odzivanja na hibridne grožnje je neposredno povezana s cilji tega projekta.

2.1.2.a Ugotovili smo, da GSV nima sprejete strategije IT z ustreznimi metrikami in cilji²⁵ na ravni GSV. Vodstvo Sektorja za informatiko načrtovanje IT dejansko izvede običajno šele kot odziv na

²² IVIS je kratko ime za vladni informacijski sistem za obravnavanje tajnih podatkov stopnje tajnosti INTERNO. Informacijski sistem IVIS uporabljajo vlada, GSV, KPV, ministrstva in vladne službe. IVIS je neposredno povezan z obema javnima naročiloma, ker je nameščen na infrastrukturi (opremi) iz obeh javnih naročil. To je v bistvu najpomembnejši segment na omenjeni infrastrukturi, saj se v njem sprejemajo vse odločitve vlade.

²³ [URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/DID/Strategija-kibernetске-varnosti.pdf>], marec 2023.

²⁴ [URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf], marec 2023.

²⁵ V COBIT 4.1 so cilji in metrike opredeljeni na 3 ravneh:

- cilji IT in metrike, ki opredelijo, kaj organizacija pričakuje od IT in kako to meriti;
- procesni cilji in metrike, ki opredelijo, kaj morajo ustvariti procesi IT za podporo ciljev IT in kako to meriti;
- cilji, aktivnosti in metrike, ki opredelijo, kaj se mora zgoditi znotraj procesa, da se doseže zahtevana storilnost, in kako to meriti.

spremembo zakona ali drugo posebno poslovno zahtevo. Usklajevanje poslovnih zahtev, aplikacij in tehnologij poteka kot odziv na dogodke namesto na podlagi celovite strategije. Strateško načrtovanje IT se, odvisno od potrebe, izvaja skupaj s poslovnim vodstvom²⁶. Odločitve se sprejemajo glede na posamezen projekt, ne da bi bile usklajene s strategijo GSV, saj strateški IT načrt ne obstaja. Kljub temu, da GSV nima sprejete strategije IT na ravni GSV, ocenjujemo, da je bila izvedba projektov informatizacije na ustrezen način vključena v Aneks št. 2 k SLA in je skladna s cilji v nekaterih drugih strateških dokumentih na ravni države.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj Sektor za informatiko v sodelovanju z ostalimi organizacijskimi enotami vzpostavi kakovosten in v ustreznih notranjih aktih opredeljen proces strateškega načrtovanja IT, ki bo v najkrajšem možnem času zagotovil sprejem potrebnih strateških usmeritev na področju IT, predvsem glede njegove vloge, načina dela, razvojnih prioritet v delovanju in časovno opredeljenih ciljev, pri čemer morajo ostati koristi, stroški in tveganja pregledni.

2.1.3 Vključenost v proračunske dokumente in pristojnost GSV za izvedbo javnih naročil

Neposredni in posredni proračunski uporabniki morajo v zvezi z začetkom in izvedbo postopka za oddajo javnega naročila ter izvedbo javnega naročila upoštevati tudi pravila, ki urejajo javne finance. Naročniki morajo v sklepu o začetku postopka javnega naročila navesti tudi vir in obseg sredstev, namenjen izvedbi javnega naročila²⁷.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, bi moral skladno s 74.a členom ZDU razvoj upravljanja z informacijsko-komunikacijskimi sistemi državne uprave in upravljanje njihovih proračunskih virov usmerjati svet za razvoj informatike, ki bi ga imenovala vlada, vendar v času izvedbe obeh javnih naročil svet za razvoj informatike ni deloval, zato je njegovo vlogo prevzelo MJU²⁸.

V skladu z Aneksom št. 2 k SLA²⁹ so morali biti zahtevki in naročila, ki jih je v zvezi z zagotavljanjem delovanja IS GSV oddal GSV v okvirih finančnih načrtov za tekoče leto, usklajeni med GSV in MJU. Finančna sredstva in postopek naročila oziroma izvedbe je moralo v skladu z Aneksom št. 2 k SLA zagotoviti MJU, v izjemnih primerih pa je lahko GSV na podlagi odobritve MJU zagotovil finančna sredstva in izvedel postopek samostojno³⁰.

²⁶ Poslovno vodstvo pomeni vodstvo organizacijske enote, ki določa cilje in aktivnosti na svojem delovnem področju ter opravlja naloge, s katerimi se zagotavlja izvajanje dejavnosti na tem področju.

²⁷ 66. člen ZJN-3.

²⁸ Celovita prenova podatkovnega centra GSV – Mnenje Direktorata za informacijsko družbo in informatiko, MJU št. 010-44/2020/96 z dne 8. 9. 2020, Nakup specifične informacijske opreme – Mnenje Direktorata za informacijsko družbo in informatiko, MJU št. 010-44/2020/102 z dne 14. 10. 2020.

²⁹ Osmi odstavek 2. člena.

³⁰ Osmi in deveti odstavek 2. člena Aneksa št. 2 k SLA.

V skladu s tem je GSV v letu 2019 na MJU posredoval načrt potrebnih proračunskih sredstev v letih 2020 in 2021 za IT³¹ za organe, ki so neposredni uporabniki IS GSV, v katerem je predvideval potrebo po 884.980 EUR v proračunu za leto 2020 in 735.984 EUR v proračunu za leto 2021³². V juniju 2020 so na GSV pripravili interni dokument, v katerem so opredelili potrebe po opremi in ocenjeno vrednost na področju informatike za leta 2020, 2021 in 2022, ki je služil kot načrt investicij za obdobje od leta 2020 do leta 2022 in v katerega so bile vključene tudi komponente, ki so bile kupljene z obema v revizijo vključenima postopkoma javnih naročil. V dokumentu so predvidevali porabo sredstev za IT opremo v znesku 739.322 EUR v letu 2020, 845.840 EUR v letu 2021 in 479.000 EUR v letu 2022. MJU je v juliju 2020 na sestanku³³ med MJU in GSV glede izvajanja SLA GSV obvestilo, da sredstev za nakup IT opreme za GSV ne bodo mogli zagotoviti, dopustili pa so možnost, da GSV ob predhodno pridobljenem soglasju MJU izvede nakup potrebne IT opreme sam.

Ker so zaradi prestavitve izgradnje Hotela Brdo v proračunu GSV za leto 2020 ostala finančna sredstva, je glede na izjemo, opredeljeno v Aneksu št. 2 k SLA³⁴ GSV o možnosti samostojne izvedbe projektov, v letu 2020 GSV sam izvedel projekta Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme.³⁵

2.1.3.a Za izvedbo obeh projektov je GSV prejel pozitivno mnenje MJU³⁶, pri tem pa je soglasje pri Nakupu specifične systemske informacijske opreme prejel po tem, ko je že začel s postopkom javnega naročila. Soglasje MJU za izvedbo projekta Nakup specifične systemske informacijske opreme je GSV pridobil 14. 10. 2020, kar ni bilo v skladu z 8.b členom SLA, je pa GSV vlogo za soglasje MJU posredoval pred začetkom javnega naročila³⁷.

2.1.3.b GSV ni mogel načrtovati sredstev za izvedbo projektov informatizacije v svojem proračunu, saj za to ni imel pravne podlage, ker je bilo to v pristojnosti MJU. Zato je sredstva za oba projekta informatizacije s prerazporeditvijo sredstev GSV zaradi prestavitve izgradnje Hotela Brdo zagotovilo MF³⁸. Sredstva za izvedbo postopka Celovita prenova podatkovnega centra so bila zagotovljena v letih 2020 in 2021³⁹ na NRP 1511-20-0008 v vrednosti 942.000 EUR, sredstva za izvedbo postopka Nakup specifične systemske informacijske opreme pa so bila zagotovljena v letu 2020⁴⁰ na NRP 1511-20-0009 v vrednosti 499.200 EUR. Sredstva za izvedbo javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme je MF na NRP 1511-20-0009 zagotovil 12. 11. 2020⁴¹, torej GSV ni

³¹ Proračun 2020 in 2021 – dopolnjena tabela z načrtom IT za GSV, KP, UN, UVTP, Protokol (horizontalna storitev za organizacijo dogodkov in akreditacij), št. 38200-4/2014/100 z dne 22. 7. 2019.

³² 19 proracun_MJU_potrebe_GSV_2020_21.xlsx.

³³ Zapisnik 4. koordinacijskega sestanka KP, GSV in P na področju informatike z dne 22. 7. 2020.

³⁴ Deveti odstavek 2. člena.

³⁵ Št. 3828-78/2019/2 z dne 23. 12. 2019.

³⁶ MJU je izdalo mnenje namesto sveta za razvoj informatike, ki še ni deloval, št. 010-44/2020/96 z dne 8. 9. 2020 in št. 010-44/2020/102 z dne 14. 10. 2020.

³⁷ Vloga za soglasje k projektu Nakup specifične informacijske opreme, št. 38600-1/2013/101 z dne 28. 9. 2020.

³⁸ Mnenje k predlogu spremembe Načrta razvojnih programov, št. 4102-13/2020/725 z dne 4. 9. 2020 in št. 4102-13/2020/1014 z dne 12. 11. 2020.

³⁹ Št. 43008-12/2020/3.

⁴⁰ Št. 43008-13/2020/3.

⁴¹ Mnenje k predlogu spremembe Načrta razvojnih programov, št. 4102-13/2020/1014 z dne 12. 11. 2020.

imel zagotovljenih sredstev, ko je začel izvajati javno naročilo, je pa pred začetkom javnega naročila za sredstva GSV zaprosil MF⁴².

Pojasnilo GSV

GSV je imel ob začetku javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme zgolj neformalno soglasje oziroma ustni dogovor med MF in MJU, formalnega je prejel naknadno, je pa pred začetkom postopka javnega naročila za soglasje zaprosil. Dogovorjeno je bilo, da v kolikor soglasja s strani MF in MJU ne prejme, bo GSV izvedbo javnega naročila prekinil.

2.1.3.c Ugotovili smo, da GSV ni imel podlage za zagotovitev lastnih proračunskih sredstev za izvedbo prenove IT, ker je bila to naloga MJU. GSV je MJU posredoval podatke o obsegu potrebnih proračunskih sredstev za prenovo IT, ki pa jih MJU ni zagotovilo. GSV je proračunska sredstva za izvedbo projektov informatizacije zagotovil naknadno, na podlagi možnosti, opredeljene v Aneksu št. 2 k SLA.

2.2 Priprava GSV na izvedbo postopkov javnih naročil

GSV je v okviru prenove infrastrukture IT izvedel 2 javni naročili, saj je šlo pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra za "delovni" informacijski sistem, pri javnem naročilu Nakup specifične systemske in informacijske opreme pa za "arhivski" informacijski sistem. Poleg tega pa je na to odločitev pomembno vplivalo tudi ravnanje MJU, saj je GSV, ker MJU ni zagotovilo finančnih sredstev, najprej načrtoval, da bo v letu 2020 izvedel samo del javnega naročila Celovita prenova podatkovnega centra, zaradi prestavitve izgradnje Hotela Brdo in posledične zagotovitve finančnih sredstev pa je GSV nato z namenom porabe proračunskih sredstev v letu 2020 že v letu 2020 v celoti izvedel obe javni naročili.

2.2.1 Priprava investicijske dokumentacije

GSV je v avgustu 2020 pripravil Dokument identifikacije investicijskega projekta (v nadaljevanju: DIIP) Celovita prenova podatkovnega centra in v septembru 2020 DIIP Nakup specifične informacijske opreme, v katerih je za oba projekta izvedel analizo obstoječega stanja, znotraj katere je podal tudi razloge za izvedbo investicije, namen in cilj izvedbe investicije, izdelal oceno vrednosti investicije, predstavil vire financiranja ter terminski načrt izvedbe investicije.

Za izvedbo naročila Celovita prenova podatkovnega centra je GSV od zunanjega izvajalca naročil in septembra 2020 prejel izdelan Investicijski program⁴³. V Investicijskem programu so obseg projekta, ocenjena vrednost in dinamika izvedbe v skladu z opredelitvami v DIIP.

⁴² Uvrstitev projekta v Veljavni načrt razvojnih programov za obdobje 2020–2023 – predlog za obravnavo – medresorsko usklajevanje št. 38600-1/2013/105 z dne 28. 9. 2020.

⁴³ Za izdelavo Investicijskega programa je GSV zunanjemu izvajalcu plačal 3.050 EUR.

Poleg tega je GSV v skladu z Navodilom za finančno poslovanje GSV in Kabineta predsednika vlade RS⁴⁴ za vsako od obeh javnih naročil pripravil Pobudo za izvedbo postopka oddaje javnega naročila⁴⁵, v katerih so tudi navedli vse zahtevane podatke.

2.2.1.a Ugotovili smo, da je GSV pripravil vso zahtevano investicijsko dokumentacijo za izvedbo projektov informatizacije, ki je vsebovala vse predpisane sestavine.

2.2.2 Ocena vrednosti javnega naročila

Naročnik lahko po izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila začne postopek oddaje javnega naročila⁴⁶, saj je tudi od ocenjene vrednosti odvisna izbira postopka javnega naročila. Izračun ocenjene vrednosti javnega naročila temelji na celotnem plačljivem znesku brez DDV, kakor ga oceni naročnik, vključno s katero koli opcijo in morebitnimi podaljšanji naročil, kakor je izrecno navedeno v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Način izračuna ocenjene vrednosti, vključno z vsemi količinskimi in cenovnimi parametri, mora biti razviden iz dokumentacije o javnem naročilu, ki jo vodi naročnik⁴⁷.

Končne ocene vrednosti obeh javnih naročil so bile pripravljene v okviru DIIP, in sicer je bila ocena vrednosti za celovito prenovu podatkovnega centra 942.000 EUR, za nakup specifične systemske informacijske opreme pa 499.200 EUR. Podrobnejše specifikacije ocene vrednosti obeh investicijskih projektov navajata Tabela 3 in Tabela 4.⁴⁸

⁴⁴ 8. člen, z dne 29. 12. 2014 in dopolnitev z dne 9. 11. 2015.

⁴⁵ Št. 43008-12/2020/2 z dne 8. 9. 2020 in št. 43008-13/2020/2 z dne 22. 9. 2020.

⁴⁶ 66. člen ZJN-3.

⁴⁷ 24. člen ZJN-3.

⁴⁸ DIIP Celovita prenova podatkovnega centra iz avgusta 2020 in DIIP Nakup specifične informacijske opreme iz septembra 2020.

Tabela 3 Ocena vrednosti investicije celovite prenove podatkovnega centra po letih

Strežniški del z virtualizacijo	Leto 2020
Nakup opreme, licence, storitev	Stroški v EUR
• zamenjava strežnikov informacijskega sistema	330.000
• zamenjava LAN stikal podatkovnega centra	50.000
• postavitve virtualiziranega okolja (licence, storitev)	65.000
Skupaj	445.000
Shranjevalni sistem	Leto 2021
Nakup opreme, licence, storitev	Stroški v EUR
• zamenjava diskovnega polja	230.000
• zamenjava SAN stikal	60.000
• oprema za integracijo	40.000
• nadgradnja sistemske programske opreme in licenc	167.000
Skupaj	497.000

Vir: DIIP Celovita prenova podatkovnega centra.

Tabela 4 Ocena vrednosti investicije nakupa specifične sistemske informacijske opreme po letih

Specifična strojna oprema	Leto 2020
	Stroški v EUR
• glavno in pristopna stikala (glavno: 2 kom., pristopna: 10 kom.)	99.000
• nadgradnja sistema za varnostno arhiviranje (strežnik, samostojna omrežna diskovna naprava: 2 kom., namenska naprava za arhiviranje podatkov z licencami)	395.000
• specifična uporabniška informacijska oprema (na primer: namenski tiskalniki za protokolarni material, tiskalniki za kartice in akreditacije)	5.200
Skupaj	499.200

Vir: DIIP Nakup specifične informacijske opreme.

Pojasnilo GSV

Javni naročili sta bili načrtovani dolgoročno. V izhodišču so bile ocene vrednosti določene v Finančnem načrtu – informatika GSV v letu 2018. Ker je bil upravljavec sistema MJU in se prenova ni izvedla v letu 2018, so se vrednosti tekom časa prilagajale razmeram na trgu in finančnim zmožnostim MJU. Naknadne prilagoditve pred samo izvedbo javnega naročila so bile posledica izkušenj predhodnih naročil MJU, informacij s spleta, trenda rasti cen IT opreme v tem obdobju (predvsem zaradi posledic

epidemije covid-19) in podatkov različnih proizvajalcev IT opreme. Tehnični vidik specifikacij in oceno vrednosti je pripravil sistemski administrator v Sektorju za informatiko GSV.

2.2.2.a Ugotovili smo, da je GSV na ustrezen način pripravil oceno vrednosti za obe javni naročili, ocenjena vrednost tudi ni bistveno odstopala od ponujene in realizirane vrednosti obeh javnih naročil.

2.2.2.b GSV je oba postopka javnih naročil za projekta informatizacije izvedel po odprtem postopku, kar ocenjujemo za ustrezno, saj lahko v odprtem postopku vsak zainteresirani gospodarski subjekt odda ponudbo na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju.

2.2.3 Izvedba analize trga

Analiza trga lahko vključuje analize stroškov pri drugih naročnikih za podobna naročila, analizo stroškov na podlagi preteklih podobnih naročil pri naročniku, s pridobitvijo informativnih ponudb, izvedbo strokovnega dialoga in oceno strokovnjaka. Predhodno preverjanje trga je predvideno tudi v 64. členu ZJN-3, ki določa, da lahko naročnik pred začetkom postopka javnega naročanja izvede preverjanje trga, da bi pripravil oddajo javnega naročila in obvestil gospodarske subjekte o svojih načrtih in zahtevah v zvezi z javnim naročanjem.

Pojasnilo GSV

GSV je pri izvedbi obeh javnih naročil upošteval izkušnje predhodnih javnih naročil, ki jih je izvedlo MJU, potencialnih ponudnikov pa niso posebej obveščali.

2.2.3.a Ugotovili smo, da GSV potencialnih ponudnikov ni obvestil o nameravani izvedbi javnih naročil. Ocenjujemo, da bi bilo zaradi kratkega roka za oddajo ponudb⁴⁹ pri izvedbi postopka javnega naročila s strani ponudnikov za namen zagotavljanja čim večje konkurence koristno, da bi GSV izvedel vsaj preverjanje trga z vidika pridobitve podatka o potencialnih ponudnikih in te ponudnike tudi obvestil o izvedbi javnega naročila, saj bi s tem tudi lahko zagotovil največjo možno konkurenco.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj pred izvedbo javnega naročila izvede analizo trga z namenom pridobitve ključnih podatkov o možnosti izvedbe javnega naročila, v primeru kratkega roka za oddajo ponudb pa izvede vsaj predhodno preverjanje trga z vidika ugotavljanja potencialnih ponudnikov in te ponudnike tudi obvesti o izvedbi javnega naročila.

⁴⁹ Več o določitvi rokov za oddajo ponudb v točki 3.1.2.

3. Izvedba projektov informatizacije

Pravilnost poslovanja GSV pri izvedbi projektov informatizacije smo presojali glede na sodilo, ali so bili postopki javnih naročil izvedeni pravilno glede na določila ZJN-3.

Učinkovitost poslovanja GSV pri izvedbi projektov informatizacije smo presojali glede na naslednja sodila:

- ali je GSV zagotovil strokovno usposobljene kadre za izvedbo izbranih projektov informatizacije, ni bilo potrebe po vključitvi predstavnikov MJU;
- ali je bila zagotovljena največja možna konkurenca in dosežena najnižja cena, ki ni presegala načrtovane vrednosti;
- ali so bili roki glede na naravo javnega naročila ustrezni;
- ali so bili časovno učinkoviti pri izvedbi izbranih projektov informatizacije in so realizirali sprejet terminski načrt;
- ali se je oprema začela uporabljati od roka, določenega v razpisni dokumentaciji;
- ali so bili tehnološki cilji projekta doseženi;
- ali se oprema uporablja v skladu s predvidenim namenom oziroma so z nakupom opreme v celoti doseženi zastavljeni cilji.

3.1 Izvedba nakupa

GSV je javni naročili izvedel na podlagi možnosti, opredeljene v Aneksu št. 2 k SLA, ki določa, da lahko v izjemnih primerih GSV na podlagi odobritve MJU zagotovi finančna sredstva in izvede postopek nakupa samostojno⁵⁰. GSV je za izvedbo javnih naročil izbral odprti postopek, kot ga določa 40. člen ZJN-3.

GSV je 16. 9. 2020 izdal Sklep o začetku postopka javnega naročila Celovita prenova podatkovnega centra⁵¹ po odprtem postopku, katerega ocenjena vrednost je znašala 942.000 EUR, sredstva pa so bila zagotovljena v letih 2020 in 2021. Z javnim naročilom se je menjala strojna oprema, ki je bila stara med 6 in 8 let in s tem zastarela. Predmet javnega naročila je obsegal dobavo in namestitev računalniške strojne in programske opreme za tehnološko prenovu platforme za virtualizacijo v strežniških gruclah GSV in GSV-DMZ ter tehnično podporo, in sicer 8 strežnikov za virtualizacijo, 2 samostojna strežnika za virtualizacijo, 2 strežnika za upravljanje, 2 diskovna sistema, 4 stikala FC, 4 stikala LAN, programska oprema VMware vSphere, programska oprema za nadzor, upravljanje, nadgradnjo novih in obstoječih strežnikov in namestitev opreme in konfiguriranje. Zahteve za združljivost in migracije so bile:

- združljivost z obstoječo opremo,

⁵⁰ Deveti odstavek 2. člena Aneksa št. 2 k SLA.

⁵¹ Št. 43008-12/2020/3.

- poenotenje tipa opreme,
- možnost vključitve v obstoječi nadzorni sistem, ki omogoča neposredno prijavo strojnih napak proizvajalcu,
- možnost migracije podatkov v času polnega delovanja virtualnega okolja in
- delovni procesi so vezani na predmet naročila in v postopku prenove ne smejo biti moteni.

Storitve in podpora so morale obsegati:

- namestitev in zagon strojne opreme,
- vključitev strojne opreme v obstoječe IT okolje,
- konfiguriranje diskovnih sistemov in stikal,
- namestitev okolja VMware in asistenca pri migraciji strežnikov,
- vključitev sistemov v obstoječi nadzorni sistem,
- tehnična podpora za obdobje 5 let za strojno opremo (5 x 9, NBD, podaljšana garancija) in
- tehnična podpora za obdobje 3 let za programsko opremo (popravki, podpora proizvajalca).

Predmet je bil razdeljen na 2 vsebinsko zaokroženi celoti. V prvi fazi, da se prenovi strežniški del z virtualizacijo, v drugi pa shranjevalni (diskovni) del infrastrukture. GSV v vseh segmentih svojega sistema uporablja programsko opremo VMware vSphere. Ponudba je morala biti celovita in vključevati vse zahtevane gradnike za takojšnjo uporabo na lokaciji GSV. Javno naročilo ni bilo razdeljeno na sklope, kar je bilo ustrezno. Ponudba je morala zajemati izvajanje vseh razpisanih del.⁵²

GSV je 30. 9. 2020 izdal Sklep o začetku postopka javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme⁵³ po odprtem postopku, katerega ocenjena vrednost naročila je za sklop 1 znašala 100.000 EUR, za sklop 2 pa 384.000 EUR, sredstva pa so bila zagotovljena v letu 2020. Z javnim naročilom se je menjala strojna oprema, ki je bila za sklop 1 stara 10 let, za sklop 2 pa 5 let in s tem zastarela. Naročilo je bilo razdeljeno na 2 sklopa⁵⁴:

- Sklop 1: Zamenjava glavnega in pristopnih stikal in
- Sklop 2: Nadgradnja sistema za varnostno arhiviranje.

Sklop 1 je obsegal zamenjavo glavnega in pristopnih stikal. Naročilo je obsegalo naslednjo strojno opremo: 2 x glavno stikalo, 10 x pristopno stikalo, SPF+ module in povezovalne kable, licence, petletna podpora za strojno in programsko opremo, ki vključuje nadgradnje programske opreme, namestitev strojne opreme in konfiguracija, prilagoditev in integracija z obstoječim okoljem GSV. Ponujena rešitev je morala omogočati združljivost z obstoječo opremo, poenotenje tipa opreme, možnost vključitve v obstoječi sistem za upravljanje in nadzor.

⁵² Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku št. 43008-12/2020/4.

⁵³ Št. 43008-13/2020/3.

⁵⁴ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku št. 43008-13/2020/4.

Sklop 2 je obsegal nadgradnjo sistema za varnostno arhiviranje. Splošne tehnične zahteve sistema za arhiviranje so bile: strežnik za varnostne kopije z razširitveno diskovno enoto, sistem hrambe podatkov in varnostnih kopij z licencami (za skupno 5 let), 2 x samostojni omrežni diskovni napravi (NAS), programska oprema za integracijo z obstoječim sistemom naročnika, povezovalni kabli in ves potrošni material, garancija in podpora (nove različice programske opreme, posodobitve, tehnični popravki) 5 let, namestitve in konfiguracija opreme, prilagoditev in integracija z obstoječim okoljem GSV.

3.1.1 Usposobljenost GSV za izvedbo javnih naročil

GSV je pri obeh javnih naročilih v strokovno komisijo imenoval iste zaposlene iz GSV, in sicer⁵⁵:

- vodjo javnega naročila, ki je bila zaposlena v takratnem Sektorju za splošne zadeve, v Oddelku za finance in javna naročila,
- članico komisije, ki je bila zaposlena v takratnem Sektorju za splošne zadeve, zadolžena za pravni vidik javnega naročila,
- vodjo Sektorja za informatiko, član komisije, tudi član ocenjevalne komisije za namen presoje načrta prenove, zadolžen za tehnični vidik javnega naročila,
- člana komisije, ki je zaposlen v Sektorju za informatiko, tudi vodja ocenjevalne komisije za namen presoje načrta prenove, skrbnik pogodbe javnega naročila, zadolžen za tehnični vidik javnega naročila (pregled specifikacij),
- člana komisije, ki je bil zaposlen v Sektorju za informatiko, tudi član ocenjevalne komisije za namen presoje načrta prenove, zadolžen za tehnični vidik javnega naročila oziroma pripravo specifikacij.

3.1.1.a GSV je zagotovil lastne strokovne kadre za izvedbo projektov informatizacije, vključeni so bili predstavniki relevantnih organizacijskih enot GSV. Ker je projekta informatizacije izvedel sam, tudi ni bilo potrebno, da bi vključil predstavnike MJU. Vseeno pa ocenjujemo, da bi bilo zaradi vloge, ki jo je na podlagi SLA imelo MJU kot upravljavec infrastrukture centralizirane državne informatike, koristno, da bi bilo v večji meri v izvedbo projektov informatizacije vključeno tudi MJU. Naloge upravljavca infrastrukture centralizirane državne informatike na podlagi SLA⁵⁶ namreč zajemajo tudi storitve podpore obratovanju in vzdrževanje aktivne systemske opreme, systemsko podporo, podporo za uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije ter podporo uporabnikom, vse to v natančno opredeljenih odzivnih časih.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj tudi kadar projekte, povezane z IS GSV, izvaja sam, v njih na podlagi SLA vključi tudi upravljavca infrastrukture centralizirane državne informatike.

⁵⁵ Sklep o začetku postopka št. 43008-12/2020/3 z dne 16. 9. 2020 in Sklep o začetku postopka št. 43008-13/2020/3 z dne 30. 9. 2020.

⁵⁶ 4. člen, 5. člen, 6. člen, 7. člen, 8. člen in 10. člen.

3.1.2 Določitev rokov za oddajo ponudb

Obvestilo o javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra je bilo na Uradni list RS – Portal javnih naročil posredovano 18. 9. 2020, Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Celovita prenova podatkovnega centra", št. naročila 43008-12/2020 je bilo na portalu javnih naročil objavljeno 22. 9. 2020⁵⁷. Rok za predložitev ponudb je bil 19. 10. 2020, torej zgolj 31 dni od posredovanja obvestila o javnem naročilu v objavo.

Obvestilo o javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme je bilo na Uradni list RS – Portal javnih naročil posredovano 2. 10. 2020, Povabilo in dokumentacijo za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Nakup specifične systemske informacijske opreme", št. naročila 43008-13/2020 je bilo na portalu javnih naročil objavljeno 6. 10. 2020⁵⁸. Rok za predložitev ponudb je bil 2. 11. 2020, torej zgolj 31 dni od posredovanja v objavo obvestila o javnem naročilu.

3.1.2.a Obe javni naročili sta bili izvedeni po odprtem postopku, pri katerem je določeno, da je minimalni rok za prejem ponudb 35 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu, lahko pa naročnik za 5 dni skrajša rok za prejem ponudb, če se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi⁵⁹, kar je GSV tudi storil. Ker pa je naročnik v skladu s 35. členom ZJN-3 zagotovil varovanje podatkov, ki se glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in varstvo tajnih podatkov, štejejo za osebne ali tajne podatke, na način, da je organiziral informativni dan, bi moral v skladu z 61. členom ZJN-3 rok za oddajo ponudb podaljšati za 5 dni. Minimalni rok za oddajo ponudb bi torej v skladu z ZJN-3 moral biti 35 dni, česar pa naročnik ni zagotovil niti pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra niti pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme.

Ugotovili smo, da je GSV pri izvedbi obeh javnih naročil kršil določila ZJN-3, saj ni določil rokov za oddajo ponudb, ki bi bili skladni s 40. členom ZJN v povezavi s 35. členom in 61. členom ZJN-3. S tem je lahko vplival na število ponudnikov, ki so oddali ponudbo, in posledično tudi na doseženo ceno.

Pojasnilo GSV

GSV je zasledoval cilj, da so dela opravljena do konca novembra 2020, saj so bila v proračunu GSV za leto 2020 zagotovljena sredstva, hkrati pa je to omogočalo, da se do začetka predsedovanja Svetu EU v letu 2021 še konfigurira, integrira in temeljito preveri delovanje kupljene opreme.

⁵⁷ [URL: https://www.enarocanje.si/Obrazci/?id_obrazec=368023], december 2022.

⁵⁸ [URL: https://www.enarocanje.si/Obrazci/?id_obrazec=369475], december 2022.

⁵⁹ 40. člen ZJN-3.

3.1.3 Določitev pogojev in meril za izbor

Za sodelovanje pri obeh javnih naročilih je naročnik kot izključitvene pogoje navedel določila iz ZJN-3, in sicer⁶⁰:

- Gospodarskemu subjektu in osebi, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ki ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, je bila izrečena pravnomočna sodba, ki ima elemente kaznivih dejanj, naštetih v prvem odstavku 75. člena ZJN-3.
- Gospodarski subjekt na dan oddaje ponudbe ne izpolnjuje obveznih dajatev ali drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež, ali predpisi države naročnika oziroma vrednost neplačanih zapadlih obveznosti na dan oddaje ponudbe ali prijave znaša 50 EUR ali več. Gospodarski subjekt na dan oddaje ponudbe nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih 5 let do dne oddaje ponudbe.
- Gospodarski subjekt je na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, uvrščen v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami iz točke a) četrtega odstavka 75. člena ZJN-3.
- Gospodarskemu subjektu je v zadnjih 3 letih pred potekom roka za oddajo ponudbe ali prijave pristojni organ Republike Slovenije ali druge države članice ali tretje države ugotovil najmanj 2 kršitvi v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno, za kateri mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek.
- Nad gospodarskim subjektom se je začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilnega prenehanja po zakonu, ki ureja postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, ali postopek likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, njegova sredstva ali poslovanje upravlja upravitelj ali sodišče ali so njegove poslovne dejavnosti začasno ustavljene ali se je v skladu s predpisi druge države nad njim začel postopek ali pa je nastal položaj z enakimi pravnimi posledicami.

3.1.3.a Ugotovili smo, da je GSV v razpisni dokumentaciji obeh javnih naročil določil vse izključitvene razloge za sodelovanje pri javnih naročilih.

⁶⁰ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Celovita prenova podatkovnega centra" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-12/2020/4 z dne 16. 9. 2020 in Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Nakup specifične systemske informacijske opreme" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-13/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

Za sodelovanje pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra je moral ponudnik dodatno izpolnjevati naslednje pogoje⁶¹:

- gospodarski subjekt, ki odda ponudbo, mora biti vpisan v poslovni register v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti⁶²;
- povprečni letni promet (upoštevani so prihodki iz poslovanja) ponudnika v poslovnih letih 2017, 2018 in 2019 je znašal vsaj 1.000.000,00 EUR;
- ponudnik je v zadnjih 5 letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na portalu javnih naročil, uspešno postavil tri (3) rešitve za podatkovne centre;
- ponudnik mora v skladu z Zakonom o tajnih podatkih⁶³ ter predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, imeti varnostno dovoljenje za organizacijo za obravnavanje tajnih podatkov (FSC⁶⁴) najmanj stopnje tajnosti INTERNO;
- vodja projekta ima najmanj sedmo raven izobrazbe (specializacija po visokošolski strokovni izobrazbi (prejšnja); visokošolska univerzitetna izobrazba (prejšnja); magistrska izobrazba (druga bolonjska stopnja); visokošolska izobrazba druge stopnje) in je v zadnjih 5 letih od dneva objave obvestila o tem naročilu na portalu javnih naročil uspešno vodil najmanj 3 projekte postavitve podatkovnega centra;
- 2 sistemska administratorja, ki imata najmanj peto raven izobrazbe in vsak najmanj 5 let delovnih izkušenj s področja IT ter imata pridobljen certifikat za VMware – VCP⁶⁵;
- sistemski inženir za strežnike, ki ima najmanj peto raven izobrazbe in najmanj 5 let delovnih izkušenj s področja IT ter ima certifikat za namestitev oziroma vzdrževanje ponujene opreme;
- sistemski inženir za diskovne sisteme, ki ima najmanj peto raven izobrazbe in najmanj 5 let delovnih izkušenj s področja IT ter ima certifikat za namestitev oziroma vzdrževanje ponujene opreme;
- vsi prijavljeni kadri morajo biti varnostno preverjeni oziroma imeti veljavno dovoljenje za dostop do tajnih podatkov (PSC⁶⁶) stopnje tajnosti INTERNO ali višje, posamezni kader lahko nastopa tako v vlogi sistema administratorja kot tudi sistema inženirja in če ponudnik prijavi kadre, ki niso njegovi zaposleni, more predložiti dokazila o sodelovanju, iz katerih je razvidno, da bo kader s ponudnikom sodeloval pri izvajanju predmetnega naročila; to dokazilo je lahko pisni dogovor med ponudnikom in subjektom, avtorska pogodba, podjemna pogodba in podobno.

⁶¹ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Celovita prenova podatkovnega centra" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-12/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

⁶² Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08.

⁶³ Uradni list RS, št. 50/06 – uradno prečiščeno besedilo, 9/10, 60/11 in 8/20.

⁶⁴ Angl.: *Facility Security Clearance*.

⁶⁵ Angl.: *VMware Certified Professional Data Virtualization*.

⁶⁶ Angl.: *Personal Security Clearance*.

Za sodelovanje pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme je moral ponudnik dodatno izpolnjevati naslednje pogoje⁶⁷:

- gospodarski subjekt, ki odda ponudbo, mora biti vpisani v poslovni register v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti;
- povprečni letni promet (upoštevani so prihodki iz poslovanja) ponudnika v poslovnih letih 2017, 2018 in 2019 je znašal vsaj 1.000.000,00 EUR;
- ponudnik, ki se prijavlja na sklop 1, je v zadnjih 5 letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na portalu javnih naročil, uspešno izvedel tri (3) projekte namestitve ali nadgradnje informacijskega sistema s področja aktivne omrežne opreme;
- ponudnik, ki se prijavlja na sklop 2, je v zadnjih 5 letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na portalu javnih naročil, uspešno izvedel tri (3) projekte s področja arhiviranja podatkov;
- ponudnik mora v skladu z Zakonom o tajnih podatkih ter predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, imeti varnostno dovoljenje za organizacijo za obravnavanje tajnih podatkov (FSC) najmanj stopnje tajnosti INTERNO;
- 2 systemska inženirja, ki imata vsak najmanj peto raven izobrazbe in najmanj 5 let delovnih izkušenj s področja IT ter ima vsak certifikat za namestitev oziroma vzdrževanje ponujene opreme, in sicer za vsak sklop;
- vsi prijavljeni kadri iz pogoja morajo biti varnostno preverjeni oziroma imeti veljavno dovoljenje za dostop do tajnih podatkov (PSC) stopnje tajnosti INTERNO ali višje in če ponudnik prijavi kadre, ki niso njegovi zaposleni, more predložiti dokazila o sodelovanju, iz katerih je razvidno, da bo kader s ponudnikom sodeloval pri izvajanju predmetnega naročila; to dokazilo je lahko pisni dogovor med ponudnikom in subjektom, avtorska pogodba, podjemna pogodba in podobno.

3.1.3.b GSV je za sodelovanje pri obeh javnih naročilih določil pogoje glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti, pogoje glede ekonomskega in finančnega položaja ter pogoje glede tehnične in strokovne sposobnosti. Vsi pogoji so jasni in sorazmerni ter smiselno povezani s predmetom javnega naročila.

Kot merilo za izbor najugodnejšega ponudnika pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra je bilo ekonomsko najugodnejša ponudba, ki se je izračunala po naslednji formuli (najmanjši M)⁶⁸:

- $M = C \cdot (1 - kol \cdot toc / maxtoc)$, pri čemer so oznake v formuli pomenile
- M – ekonomsko najugodnejša ponudba,
- C – skupna ponudbena cena obravnavanega ponudnika z DDV,

⁶⁷ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Nakup specifične systemske informacijske opreme" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-13/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

⁶⁸ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Celovita prenova podatkovnega centra" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-12/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

- toc – dosežene točke po kriteriju Idejni načrt prenove s predstavitvijo,
- maxtoc – vse možne točke po kriteriju Idejni načrt prenove s predstavitvijo,
- kol – koeficient, ki določa razmerje med ceno (C) in vrednotenim merilom (toc) ter znaša 0,2.

Merilo za izbor najugodnejšega ponudnika pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme za sklop 1 je bilo ekonomsko najugodnejša ponudba, ki je pomenila najnižjo skupno ponudbeno vrednost z vključenim DDV⁶⁹.

Merilo za izbor najugodnejšega ponudnika pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme za sklop 2 je bilo ekonomsko najugodnejša ponudba, ki se je izračunala po naslednji formuli (najmanjši M)⁷⁰:

- $M = C \cdot (1 - kol \cdot toc / maxtoc)$, pri čemer so oznake v formuli pomenile
- M – ekonomsko najugodnejša ponudba,
- C – skupna ponudbena cena obravnavanega ponudnika z DDV,
- toc – dosežene točke po kriteriju Idejni načrt prenove s predstavitvijo,
- maxtoc – vse možne točke po kriteriju Idejni načrt prenove s predstavitvijo,
- kol – koeficient, ki določa razmerje med ceno (C) in vrednotenim merilom (toc) ter znaša 0,3.

GSV je kot merilo za oddajo javnih naročil določil najnižjo ponudbeno ceno, dodatno pa je pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra in sklopu 2 javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme kot merilo dodal še število točk, ki so jih dosegli ponudniki po kriteriju Idejni načrt s predstavitvijo. Vrednotenje merila – točke po kriteriju Idejni načrt prenove je pri obeh javnih naročilih izvedla 3-članska strokovna komisija naročnika v postopku po kategorijah, razdelanih v razpisni dokumentaciji.

3.1.3.c Ocenjujemo, da je GSV določil merila, ki niso diskriminirala ponudnikov, so bila sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila, vendar v postopku izvedbe javnega naročila in priprave razpisne dokumentacije kriteriji za uporabo meril, ki so bili hkrati podlaga za ocenjevanje ponudb, niso bili razdelani na način, ki bi v največji možni meri omogočal objektivno ocenjevanje ponudb. Največjo nepristranskost pri izboru omogočajo kvantificirana merila, vendar ta za ocenjevanje vseh vrst projektov niso vedno primerna oziroma mogoča. Merili glede Idejnega načrta s predstavitvijo in z njima povezana podmerila ter kriteriji za njihovo uporabo so zahtevali tudi subjektivno presojo ocenjevalcev, kar je posledica vsebine oziroma predmeta javnega naročila. GSV je v obeh primerih javnih naročil izbral edinega ponudnika, ki je oddal ponudbo v postopku javnega naročanja. Ne glede na to pa ocenjujemo, da GSV pri določitvi kriterijev ni v celoti sledil zahtevam, ki jih od naročnikov zahtevajo predpisi o javnem naročanju, in sicer da morajo merila spremljati podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki, da se oceni, kako ponudba izpolnjuje merila za oddajo javnega naročila. V razpisni dokumentaciji namreč niso bile določene natančnejše usmeritve za ocenjevanje v smislu, kdaj ponudnik izpolnjuje zahteve za maksimalno,

⁶⁹ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Nakup specifične systemske informacijske opreme" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-13/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

⁷⁰ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Nakup specifične systemske informacijske opreme" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-13/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

manjše, najmanjše število točk oziroma kdaj jih ne izpolnjuje, kar je po naši oceni vplivalo tako na transparentnost postopka izvedbe javnega naročila kot tudi samega ocenjevanja ponudb. Ponudniki ob pripravi ponudb namreč niso imeli zadostnih informacij, na kakšen način pripraviti ponudbo, da bo ta v čim večji meri zadostila merilom iz razpisne dokumentacije. Člani strokovne komisije so se pri dodeljevanju točk opirali na svojo subjektivno presojo, ki je niso posebej utemeljili oziroma obrazložili, zaradi česar ni bila zagotovljena možnost naknadne preverljivosti postopka ocenjevanja in enakopravne obravnave vseh ponudnikov⁷¹. GSV bi moral postopek ocenjevanja in vrednotenja ponudb ustrezno dokumentirati, kar pomeni, da bi morale biti iz dokumentacije razvidno, na kakšen način je bilo izvedeno ocenjevanje, katere lastnosti ponudbe so presojali ocenjevalci, katera dejstva so pri tem ugotovili in podobno. To bi bilo še posebej pomembno v konkretnem primeru, kjer uporaba kriterijev ni omogočala izključitve subjektivne presoje pri ocenjevanju. Zgolj navedba rezultata ocenjevanja, ki ga je prejela posamezna ponudba po posameznem merilu, po naši oceni ne izpolnjuje zahtev po transparentnosti postopka, možnosti naknadne preverljivosti postopka ocenjevanja in enakopravni obravnavi ponudnikov.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj pri pripravi in izvedbi javnih naročil v sodelovanju s strokovno komisijo v primeru uporabe meril, ki zahtevajo tudi subjektivno presojo ocenjevalcev, v največji možni meri razdela kriterije za uporabo meril ter zagotovi, da so ocene članov komisije pri uporabi posameznih kriterijev obrazložene na način, da je mogoča naknadna preverljivost ocenjevanja.

3.1.4 Organizacija informativnega dneva

Naročnik je v okviru obeh javnih naročil za ponudnike organiziral informativni dan, na katerem je bila udeležba za ponudnike obvezna. Informativni dan je bil izveden z namenom, da se ponudnikom predstavijo tehnične specifikacije javnega naročila. Potencialni ponudniki so se na informativnem dnevu seznanili z vsemi drugimi potrebnimi podatki in obstoječim stanjem (sistemski prostor, mikrolokacije namestitve, komunikacijske povezave, varnostne rešitve, kapacitete strežniških/komunikacijskih omar, napajanje, hlajenje, UPS⁷² in drugo). Na informativnem dnevu so se ponudniki seznanili tudi z informacijami dokumenta št. 38600-5/2006/46 z dne 17. 9. 2019 Varnostna zasnova IS GSV, ki so stopnje tajnosti INTERNO in so bile zato podane na informativnem dnevu.

GSV je pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra 25. 9. 2020 za potencialne ponudnike na svoji lokaciji organiziral informativni dan. Potencialni ponudniki so morali svojo udeležbo na informativnem dnevu najaviti do 24. 9. 2020, udeležba na informativnem dnevu je bila

⁷¹ Ocenjevalni list za Idejni načrt prenove za JN 43008-12/2020 (Celovita prenova podatkovnega centra) z dne 21. 10. 2020 in Zapisnik pregleda in ocenjevanja Idejnega načrta za JN 43008-13/20202 (Nakup specifične systemske informacijske opreme) za sklop 2 z dne 5. 11. 2020.

⁷² Angl.: *Uninterruptible Power Supply* – brezprekinitveno napajanje.

za potencialne ponudnike obvezna⁷³. Informativnega dneva so se udeležili 4 potencialni ponudniki, ki jih je GSV opozoril na zelo kratke roke za izvedbo javnega naročila⁷⁴.

GSV je pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme 14. 10. 2020 za potencialne ponudnike na svoji lokaciji organiziral informativni dan. Potencialni ponudniki so morali svojo udeležbo na informativnem dnevu najaviti do 13. 10. 2020, udeležba na informativnem dnevu je bila za potencialne ponudnike obvezna⁷⁵. Informativnega dneva so se udeležili 3 potencialni ponudniki, ki jih je GSV opozoril na zelo kratke roke za izvedbo javnega naročila⁷⁶.

Pojasnilo GSV

Pravna podlaga za obvezno udeležbo na informativnem dnevu je navedena v prvem in šestem odstavku 35. člena ZJN-3, ki določata: "Naročnik pa mora zagotoviti varovanje podatkov, ki se glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in varstvo tajnih podatkov, štejejo za osebne ali tajne podatke. Naročnik lahko določi zahteve za gospodarske subjekte, katerih namen je varovanje zaupnosti informacij, ki jih naročnik da na voljo med postopkom javnega naročanja".

3.1.4.a V ZJN-3 ni neposredno opredeljena možnost organizacije informativnega dne, mora pa naročnik v skladu s 35. členom ZJN-3 zagotoviti varovanje podatkov, ki se glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in varstvo tajnih podatkov, štejejo za osebne ali tajne podatke, kar lahko naredi tudi na način, da takšne podatke ponudnikom predstavi na informativnem dnevu.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj v primerih, ko zaradi zaupnosti dela razpisne dokumentacije slednje ne more v celoti objaviti na portalu javnih naročil, omogoči alternativni način (organizacija enega ali več informativnih dni v razumnem času od objave javnega naročila na portalu javnih naročil, možnost vpogleda v dokumentacijo na sedežu naročnika ob določenih terminih) seznanitve z razpisno dokumentacijo na način in v rokih, da bo v postopek lahko privabljeno čim več gospodarskih subjektov oziroma da bo zagotovljena konkurenca med ponudniki.

3.1.4.b Kot pomanjkljivost ocenjujemo, da je naročnik pri vsakem javnem naročilu izvedel zgolj en informativni dan, pri tem pa je bil rok za prijavo potencialnih ponudnikov na informativni dan za ponudnike zelo kratek, in sicer pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra zgolj 2 dneva od objave razpisne dokumentacije na portalu javnih naročil, pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme pa 7 dni od objave razpisne dokumentacije na portalu javnih naročil, torej je omogočil prijavo omejenemu številu ponudnikov, ki so spremljali objave na portalu javnih naročil v navedenem omejenem časovnem obdobju. Kljub temu da je bilo iz 2 vprašanj na portalu javnih naročil razvidno, da sta potencialna ponudnika GSV opozorila na kratek rok za

⁷³ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Celovita prenova podatkovnega centra" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-12/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

⁷⁴ Zapisnik informativnega dne za JN 43008-12/2020 št. 43008-12/2020/20 z dne 25. 9. 2020

⁷⁵ Povabilo in dokumentacija za oddajo javnega naročila po odprtem postopku "Nakup specifične systemske informacijske opreme" št. naročila 43008-12/2020 št. 43008-13/2020/4 z dne 16. 9. 2020.

⁷⁶ Zapisnik informativnega dne za JN 43008-13/2020 št. 43008-12/2020/15 z dne 14. 10. 2020.

prijavo na informativni dan in ga pozvala k organizaciji dodatnega informativnega dneva, GSV tega ni izvedel. Ocenjujemo, da bi glede na terminski načrt izvedbe GSV lahko izvedel dodaten informativni dan, ne da bi vplival na časovni potek obeh javnih naročil. Ocenjujemo, da s svojim ravnanjem GSV ni ravnal v skladu z naslednjima načeloma javnega naročanja, ki ju določa ZJN-3, in sicer v skladu z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki ter načelom sorazmernosti, saj je bil rok za prijavo udeležbe na obvezen informativni dan zelo kratek, poleg tega pa naročnik ni izvedel dodatnega informativnega dneva, kljub temu da bi ga lahko brez vpliva na terminski načrt izvedbe javnih naročil ter bi lahko v primeru sodelovanja več ponudnikov zagotovil večjo konkurenco ter posledično lahko dosegel nižjo ceno.

Pojasnilo GSV

Razlog, zakaj dodatni informativni dan ni bil izveden, kot je bilo zaproseno na portalu javnih naročil, je v tem, da so morali GSV potencialni ponudniki le obvestiti o interesu in na informativni dan priti, saj je bil namen informativnega dneva zgolj posredovanje varovanih informacij o javnem naročilu.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj pri organizaciji informativnih dni potencialnim ponudnikom omogoči več časa od objave javnega naročila za najavo na informativni dan oziroma naj v primeru, da ponudniki naknadno izkažejo zanimanje za javno naročilo, za njih organizira dodatni informativni dan, če je to mogoče in ne vpliva na terminski načrt izvedbe javnega naročila, saj s tem lahko zagotovi sodelovanje več ponudnikov in s tem nižjo ceno.

3.1.5 Izbor ponudnika

Na vsakega izmed javnih naročil oziroma sklop javnih naročil je prispela zgolj 1 ponudba. Ponudbene vrednosti niso presegale zagotovljenih sredstev za posamezno javno naročilo. Strokovna komisija je ugotovila, da so bile vse ponudbe razen ene pripravljene v skladu z razpisno dokumentacijo. V postopku Celovita prenova podatkovnega centra je bil ponudnik Integralis, systemske rešitve d.o.o. (v nadaljevanju: Integralis, d.o.o.) 26. 10. 2020 pozvan k dopolnitvi ponudbe, in sicer k predložitvi potrdila o neobstoju razlogov za izključitev po drugem odstavku 75. člena ZJN-3. Ponudnik je 27. 10. 2020 v sistem e-JN naložil dopolnitev ponudbe – potrdilo FURS o plačanih obveznostih. Drugih dopolnitev ponudb ni bilo.

GSV je za javno naročilo Celovita prenova podatkovnega centra do roka za oddajo ponudb 19. 10. 2020 prejel zgolj 1 ponudbo, in sicer ponudbo ponudnika Integralis d.o.o., ki je na točkovanju Idejnega načrta zasnove prejela 172 od možnih 210 točk⁷⁷. GSV je 28. 10. 2020 sprejel Odločitev o oddaji

⁷⁷ Ocenjevalni list Idejni načrt prenove – JN 43008-12/2020 (Celovita prenova podatkovnega centra) z dne 21. 10. 2020.

javnega naročila⁷⁸ ponudniku Integralis d.o.o. v skupni ponudbeni vrednosti 938.473 EUR z DDV. GSV je 5. 11. 2020 s ponudnikom Integralis d.o.o. podpisal pogodbo⁷⁹.

Dobava in storitve naj bi se izvedle v 2 fazah, in sicer naj bi bil strežniški del z virtualizacijo izveden do 30. 11. 2020, shranjevalni (diskovni) del pa najkasneje do 31. 5. 2021. Izbrani ponudnik je že 27. 11. 2020 dobavil vso računalniško strojno in programsko opremo⁸⁰.

Izbrani ponudnik je GSV posredoval 2 računa, 27. 11. 2020 v vrednosti 600.139 EUR⁸¹ in 28. 12. 2020 v vrednosti 338.334 EUR⁸². GSV je oba računa plačal 28. 12. 2020⁸³.

GSV je za javno naročilo Nakup specifične systemske informacijske opreme do roka za oddajo ponudb 2. 11. 2020 prejel po eno ponudbo za posamezen sklop, in sicer za sklop 1 ponudbo ponudnika NIL Podatkovne komunikacije, d.o.o. (v nadaljevanju: NIL d.o.o.) in za sklop 2 ponudbo ponudnika Integralis d.o.o., ki je na ocenjevanju Idejnega načrta prenove prejela 146 od 180 možnih točk⁸⁴. GSV je 12. 11. 2020 sprejel Odločitev o oddaji javnega naročila⁸⁵ za sklop 1 ponudniku NIL d.o.o. v skupni ponudbeni vrednosti 98.353 EUR z DDV, za sklop 2 pa ponudniku Integralis d.o.o. v skupni ponudbeni vrednosti 394.889 EUR z DDV. GSV je 26. 11. 2020 s ponudnikom NIL d.o.o. podpisal pogodbo št. 43008-13/2020/44, s ponudnikom Integralis d.o.o. pa pogodbo št. 43008-13/2020/46.

Rok za izvedbo s pogodbo dogovorjenih obveznosti s ponudnikom NIL d.o.o. in s ponudnikom Integralis d.o.o. je bil 30. 11. 2020. Ponudnik Integralis d.o.o. je do 27. 11. 2020 dobavil vso strojno in programsko opremo⁸⁶. Ponudnik NIL d.o.o. je do 30. 11. 2020 dobavil vso opremo in izvedel vse s pogodbo dogovorjene storitve⁸⁷.

Ponudnik Integralis d.o.o. je GSV 27. 11. 2020 posredoval račun v vrednosti 394.889 EUR⁸⁸. GSV je račun plačal 28. 12. 2020⁸⁹. Ponudnik NIL d.o.o. je 30. 11. 2020 posredoval račun v vrednosti 98.353 EUR⁹⁰. GSV je račun plačal 30. 12. 2020⁹¹.

K nobeni izmed sklenjenih pogodb ni bil sklenjen aneks. Podizvajalci v izvajanje pogodb niso bili vključeni.

⁷⁸ Št. 43008-12/2020/48.

⁷⁹ Št. 43008-12/2020/58.

⁸⁰ Končni prevzemni zapisnik Pogodba 43008-12/2020/58 z dne 27. 11. 2020.

⁸¹ Račun št. 1175-2020 z dne 27. 11. 2020.

⁸² Račun št. 1176-2020 z dne 27. 11. 2020.

⁸³ Odredba za plačilo – nakazilo št. 1511-20-01815-0001 in Odredba za plačilo – nakazilo št. 1511-20-01818-0001.

⁸⁴ Zapisnik pregleda in ocenjevanja Idejnega načrta za JN 43008-13/2020 (Nakup specifične systemske informacijske opreme) za sklop 2 št. 43008-13/2020/20 z dne 5. 11. 2020.

⁸⁵ Št. 43008-13/2020/29.

⁸⁶ Končni prevzemni zapisnik Pogodba 43008-13/2020/46 z dne 27. 11. 2020.

⁸⁷ Prevzemni zapisnik po pogodbi številka 43008-13/2020/44 z dne 30. 11. 2020.

⁸⁸ Račun št. 1175-2020 z dne 27. 11. 2020.

⁸⁹ Odredba za plačilo – nakazilo št. 1511-20-01817-0001.

⁹⁰ Račun št. IR20-2793 z dne 30. 11. 2020.

⁹¹ Odredba za plačilo – nakazilo št. 1511-20-01819-0001.

3.1.5.a Ugotovili smo, da je GSV v obeh javnih naročilih izbral edinega ponudnika, ki je oddal ponudbo.

3.2 Uporaba kupljene opreme

Izvedba projekta informatizacije naj bi bila potrebna za uspešno izvedbo predsedovanja Slovenije Svetu EU, ki je potekalo med 1. 7. 2021 in 31. 12. 2021. Kupljena strojna in programska oprema projektov informatizacije od dobave, namestitve in konfiguracije opreme od konca novembra 2020 deluje v produkcijskem okolju ter se uporablja, kot je bilo načrtovano. Oprema se je uporabljala tudi v času predsedovanja Slovenije Svetu EU.

3.2.1 Doseganje ciljev prenove infrastrukture IT

Pri javnem naročilu Celovita prenova podatkovnega centra je GSV 5. 11. 2020 s ponudnikom Integralis d.o.o. podpisal pogodbo⁹², v kateri je opredeljeno, da naj bi se dobava in storitve izvedle v dveh fazah, in sicer naj bi bil strežniški del z virtualizacijo izveden do 30. 11. 2020, shranjevalni (diskovni) del pa najkasneje do 31. 5. 2021. Izbrani ponudnik Integralis d.o.o. je že 27. 11. 2020 dobavil vso računalniško strojno in programsko opremo⁹³. Iz končnega prevzemnega zapisnika z dne 27. 11. 2020, prevzemnega zapisnika za fazo 1⁹⁴ z dne 27. 11. 2020 in prevzemnega zapisnika za fazo 2⁹⁵ z dne 27. 11. 2020 je razvidno, in sicer po natančnih specifikacijah in vrednostih ter formalno potrjenih, da je dobavitelj računalniške opreme Integralis d.o.o. dobavil računalniško strojno in programsko opremo po pogodbi v skladu z naročnikovimi zahtevami in s tem opravil vse dogovorjene storitve, ki so bile predmet pogodbe. Oprema se je začela uporabljati takoj po izvedbi in prevzemu⁹⁶.

Pri javnem naročilu Nakup specifične systemske informacijske opreme je bil rok za izvedbo pogodbe št. 43008-13/2020/44 s ponudnikom NIL d.o.o. in pogodbe št. 43008-13/2020/46 s ponudnikom Integralis d.o.o. 30. 11. 2020. Ponudnik Integralis d.o.o. je do 27. 11. 2020 dobavil vso strojno in programsko opremo⁹⁷. Tudi ponudnik NIL d.o.o. je do 30. 11. 2020 dobavil vso opremo in izvedel vse s pogodbo dogovorjene storitve⁹⁸. Oprema se je začela uporabljati takoj po izvedbi in prevzemu⁹⁹.

Po pogodbah¹⁰⁰ je zahtevan minimalni garancijski rok za opremo 5 let. V času garancije je izvajalec dolžan na svoje stroške odpraviti napake oziroma nadomestiti okvarjen del z novim, ponudniki so morali v ta namen GSV predložiti tudi finančno zavarovanje za odpravo napak v garancijskem roku.

⁹² Št. 43008-12/2020/58.

⁹³ Končni prevzemni zapisnik Pogodba 43008-12/2020/58 z dne 27. 11. 2020.

⁹⁴ Prevzemni zapisnik Faza 1 Pogodba 43008-12/2020/58 z dne 27. 11. 2020.

⁹⁵ Prevzemni zapisnik Faza 2 Pogodba 43008-12/2020/58 z dne 27. 11. 2020.

⁹⁶ Končni prevzemni zapisnik Pogodba 43008-12/2020/58 z dne 27. 11. 2020.

⁹⁷ Končni prevzemni zapisnik Pogodba 43008-13/2020/46 z dne 27. 11. 2020.

⁹⁸ Prevzemni zapisnik po pogodbi številka 43008-13/2020/44 z dne 30. 11. 2020.

⁹⁹ Končni prevzemni zapisnik Pogodba 43008-13/2020/46 z dne 27. 11. 2020.

¹⁰⁰ Št. 43008-12/2020/58, št. 43008-13/2020/46 in št. 43008-13/2020/44.

Med izvajanjem revizije smo na lokaciji GSV v sistemski sobi preverili, ali ima GSV vso IT opremo kupljeno v obeh postopkih javnih naročil, in potrdili, da je vsa IT oprema v uporabi in delujočem stanju. Z uporabniki smo preverili delovanje in uporabo aplikacije za organizacijo dogodkov SOUD in potrdili njeno delovanje in uporabnost aplikacije. Uporabniki so z aplikacijo za organizacijo dogodkov SOUD zelo zadovoljni.

Dobavljeno opremo javnega naročila Celovita prenova podatkovnega centra tehnično upravlja GSV (je del sistema, ki ga soupravljata GSV in MJU) in je namenjena delovanju vlade, KPV, GSV, uporabljajo pa jo tudi vsa ministrstva in vladne službe. Dobavljeno opremo javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme tehnično upravlja GSV (je del sistema, ki ga soupravljata GSV in MJU) in je namenjena varnemu arhiviranju podatkov informacijskega sistema GSV, ki se uporablja za delovanje vlade, KPV, GSV, uporabljajo pa ga tudi vsa ministrstva in vladne službe ter zunanji deležniki.

Pojasnilo GSV

Cilji prenove so bili doseženi. Z uporabo prenovljene infrastrukture IT je bilo mogoče tehnično brezplačno izvesti predsedovanje Slovenije Svetu EU v letu 2021. Optimizirani so bili delovni procesi državne uprave. Na novi infrastrukturi IT se je izvajala tudi aplikacija za organizacijo dogodkov in akreditacije v času predsedovanja Slovenije Svetu EU v letu 2021, ki se po zaključku predsedovanja uporablja za organizacijo dogodkov in akreditacije celotne državne uprave. Po končanem predsedovanju Slovenije Svetu EU so bile prejete potrditve oziroma pisne pohvale uporabnikov aplikacije SOUD s Policije, vodje izpeljanega predsedovanja Slovenije Svetu EU in španskega vodje Generalnega sekretariata EU. Iz dokumenta Policije izhaja, da so optimizirali delovni proces akreditacij (za najpomembnejše dogodke države). To pomeni manjše število potrebnih kadrov za iste naloge in manjše število ur. S tem je Policija v tem segmentu razpolovila resurse in s časovnega vidika dosegla najmanj 80-odstotni prihranek.

S podpisano formalno dokumentacijo o opravljeni migraciji podatkov in aplikacij na novo IT opremo GSV ne razpolaga, saj so v tehničnih specifikacijah določili samo asistenco zunanjega izvajalca pri migraciji strežnikov. GSV je migracije podatkov in aplikacij izvedel sam in glede tega ne obstaja dokumentacija. Aplikacije so se prenesle v novo okolje prek virtualiziranih strežnikov.

3.2.1.a Ugotovili smo, da GSV za izvajanje namestitev znotraj GSV nima opredeljenega formalnega procesa uvajanja sprememb infrastrukture IT in aplikacij v produkcijskem okolju, vključno z manjšimi in nujnimi spremembami, kar bi vključevalo kategorizacijo, prednostno razvrščanje, postopke, kadar je nujno, odobritev sprememb in namestitev. Formalnega potrjevanja in podpisovanja ni, kadar se namestitve izvajajo samo znotraj GSV. Nove verzije programov in načrtovane spremembe infrastrukture IT v večini primerov na nadzorovan način nameščajo zaposleni iz Sektorja za informatiko v sodelovanju z zunanjimi izvajalci, kot je bilo izvedeno za projekta informatizacije.

Priporočilo GSV

GSV priporočamo, naj določi formalne postopke za upravljanje razvoja in sprememb ter standardiziran način za vse poslovne zahteve za spremembe infrastrukture IT in aplikacij v produkcijskem okolju, vključno z nujnimi vzdrževanji in popravki. GSV naj vzpostavi formalno potrjevanje in podpisovanje tudi za postopke, kadar namestitve izvajajo zaposleni GSV samostojno.

3.2.1.b Ugotovili smo, da se je oprema začela uporabljati od roka, določenega v razpisni dokumentaciji, torej takoj po izvedbi in prevzemu, ter da je bil sprejeti terminski načrt izvedbe javnih naročil realiziran. Ugotovili smo, da so bili tehnološki cilji projektov informatizacije doseženi. Oprema se uporablja v skladu s predvidenim namenom oziroma z nakupom opreme so bili v celoti doseženi zastavljeni cilji.

4. Mnenje

Revidirali smo pravilnost in učinkovitost poslovanja Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije z izvajanjem projektov informatizacije, ki sta projekta Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme.

4.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da GSV pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije z izvajanjem projektov informatizacije, ki sta projekta Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme ni posloval v skladu s predpisi in pogodbenimi določili v naslednjih primerih:

- pri javnih naročilih Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme je v razpisni dokumentaciji za ponudnike določil prekratek rok za oddajo ponudb, in sicer 31 dni namesto 35 dni, s čimer rok ni bil skladen s 40. členom Zakona o javnem naročanju v povezavi s 35. členom in 61. členom Zakona o javnem naročanju – točka 3.1.2.a;
- za izvedbo javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme je GSV prejel soglasje Ministrstva za javno upravo po tem, ko je že začel postopek javnega naročila, s čimer je ravnal v nasprotju z določili devetega odstavka 8.b člena Sporazuma o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti – točka 2.1.3.a.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je GSV pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije z izvajanjem projektov informatizacije, ki sta projekta Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme, v vseh pogledih posloval v skladu s predpisi.

4.2 Mnenje o učinkovitosti poslovanja

Da bi lahko izrekli mnenje o učinkovitost poslovanja GSV pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije z izvajanjem projektov informatizacije, ki sta projekta Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme, v obdobju od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021, smo iskali odgovore na vprašanja, ali je bil GSV učinkovit pri načrtovanju projektov informatizacije in ali je bil GSV učinkovit pri izvajanju projektov informatizacije.

Zaradi ugotovitev, ki jih navajamo v nadaljevanju, menimo, da je bilo v obdobju, na katero se nanaša revizija, ravnanje GSV pri prenovi infrastrukture informacijske tehnologije z izvajanjem projektov informatizacije **delno učinkovito** in bi ga bilo mogoče izboljšati predvsem na področju zagotavljanja večje konkurence med ponudniki in s tem doseganja čim nižje cene.

GSV je pravočasno in na ustrezen način ugotovil in izkazal potrebo po prenovi infrastrukture informacijske tehnologije. GSV nima sprejete strategije informacijske tehnologije na ravni GSV, je pa bila prenova informacijske tehnologije na ustrezen način vključena v Aneks št. 2 k Sporazumu o

zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti in je skladna s cilji v nekaterih drugih strateških dokumentih s področja informatike na ravni države. GSV ni mogel načrtovati sredstev za izvedbo projektov v svojem proračunu, ker je bilo to v pristojnosti Ministrstva za javno upravo. GSV je Ministrstvu za javno upravo večkrat posredoval podatke o obsegu potrebnih proračunskih sredstev za prenovu informacijske tehnologije, ki pa jih Ministrstvo za javno upravo ni zagotovilo. Ker so zaradi predstavitve izgradnje Hotela Brdo v proračunu GSV za leto 2020 ostala finančna sredstva, je glede na izjemo, opredeljeno v Aneksu št. 2 k Sporazumu o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti o možnosti samostojne izvedbe projektov, GSV v letu 2020 izvedel projekta Celovita prenova podatkovnega centra in Nakup specifične systemske informacijske opreme sam. Za izvedbo obeh projektov je prejel pozitivno mnenje Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za finance, pri tem pa je soglasje Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za finance za izvedbo javnega naročila Nakup specifične systemske informacijske opreme pridobil po tem, ko je že začel s postopkom javnega naročila.

Menimo, da je GSV za obe javni naročili zagotovil pripravo ustrezne investicijske dokumentacije, v kateri je tudi na ustrezen način pripravil oceno vrednosti za obe javni naročili, ocenjena vrednost tudi ni bistveno odstopala od ponujene in realizirane vrednosti obeh javnih naročil. GSV je pri izvedbi obeh javnih naročil upošteval izkušnje predhodnih javnih naročil, ki jih je izvedlo Ministrstvo za javno upravo, potencialnih ponudnikov pa ni posebej obveščal. Menimo, da bi bilo zaradi kratkega roka za oddajo ponudb pri izvedbi postopka javnega naročila s strani ponudnikov za namen zagotavljanja čim večje konkurence koristno, da bi GSV izvedel vsaj preverjanje trga z vidika ugotavljanja potencialnih ponudnikov in te ponudnike tudi obvestil o izvedbi javnega naročila, česar pa GSV ni storil. GSV je obe javni naročili izvedel po odprtem postopku, s čimer je omogočil vsem zainteresiranim ponudnikom, da oddajo ponudbo na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju.

Za izvedbo obeh javnih naročil je GSV zagotovil strokovno usposobljene kadre, vključeni so bili predstavniki relevantnih organizacijskih enot GSV. GSV je za obe javni naročili glede na pravne podlage določil prekratek rok za oddajo ponudb, poleg tega je za vsako javno naročilo izvedel zgolj 1 informativni dan, pri tem pa je bil rok za prijavo na informativni dan za potencialne ponudnike zelo kratek. Kljub temu da sta potencialna ponudnika GSV opozorila na kratek rok za prijavo na informativni dan in ga pozvala k organizaciji dodatnega informativnega dneva, GSV tega ni izvedel, čeprav bi ga lahko, ne da bi s tem vplival na terminski načrt izvedbe javnih naročil. Menimo, da s svojim ravnanjem GSV ni ravnal v skladu z načeloma javnega naročanja, in sicer z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki ter načelom sorazmernosti.

GSV je za sodelovanje pri obeh javnih naročilih določil pogoje glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti, pogoje glede ekonomskega in finančnega položaja ter pogoje glede tehnične in strokovne sposobnosti, ki so bili jasni in sorazmerni ter smiselno povezani s predmetom javnega naročila. GSV je za ocenjevanje ponudb določil merila, ki niso diskriminirala ponudnikov, so bila sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila, vendar pa kriteriji za uporabo meril, ki so bili hkrati podlaga za ocenjevanje ponudb, niso bili razdelani na način, ki bi v največji možni meri omogočali objektivno ocenjevanje ponudb.

Na vsakega izmed javnih naročil oziroma sklop javnih naročil je prispela zgolj 1 ponudba, ki je bila tudi izbrana. Ponudbene vrednosti niso presegale zagotovljenih sredstev za posamezno javno naročilo. Izbrana izvajalca sta dobavila vso opremo in izvedla vse v pogodbi določene storitve v dogovorjenem roku. GSV je migracije podatkov in aplikacij na kupljeno opremo izvedel sam, pri tem pa postopka ni dokumentiral, saj GSV formalnega potrjevanja in podpisovanja nima vzpostavljenega,

kadar se namestitve izvajajo samo znotraj GSV. GSV je pri izvedbi projektov informatizacije realiziral sprejet terminski načrt, tehnološki cilji projekta so bili doseženi, oprema pa se je začela uporabljati takoj po dobavi v skladu s predvidenim namenom oziroma z nakupom opreme so bili v celoti doseženi zastavljeni cilji.

5. Priporočila

Generalnemu sekretariatu Vlade Republike Slovenije priporočamo, naj:

- Sektor za informatiko v sodelovanju z ostalimi organizacijskimi enotami vzpostavi kakovosten in v ustreznih notranjih aktih opredeljen proces strateškega načrtovanja IT, ki bo v najkrajšem možnem času zagotovil sprejem potrebnih strateških usmeritev na področju IT, predvsem glede njegove vloge, načina dela, razvojnih prioritet v delovanju in časovno opredeljenih ciljev, pri čemer morajo ostati koristi, stroški in tveganja pregledni;
- pred izvedbo javnega naročila izvede analizo trga z namenom pridobitve ključnih podatkov o možnosti izvedbe javnega naročila, v primeru kratkega roka za oddajo ponudb pa izvede vsaj predhodno preverjanje trga z vidika ugotavljanja potencialnih ponudnikov in te ponudnike tudi obvesti o izvedbi javnega naročila;
- tudi kadar projekte, povezane z informacijskim sistemom GSV, izvaja sam, v njih na podlagi Sporazuma o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti vključi tudi upravljavca infrastrukture centralizirane državne informatike;
- pri pripravi in izvedbi javnih naročil v sodelovanju s strokovno komisijo v primeru uporabe meril, ki zahtevajo tudi subjektivno presojo ocenjevalcev, v največji možni meri razdela kriterije za uporabo meril ter zagotovi, da so ocene članov komisije pri uporabi posameznih kriterijev obrazložene na način, da je mogoča naknadna preverljivost ocenjevanja;
- v primerih, ko zaradi zaupnosti dela razpisne dokumentacije slednje ne more v celoti objaviti na portalu javnih naročil, omogoči alternativni način (organizacija enega ali več informativnih dni v razumnem času od objave javnega naročila na portalu javnih naročil, možnost vpogleda v dokumentacijo na sedežu naročnika ob določenih terminih) seznanitve z razpisno dokumentacijo na način in v rokih, da bo v postopek lahko privabljeno čim več gospodarskih subjektov oziroma da bo zagotovljena konkurenca med ponudniki;
- pri organizaciji informativnih dni potencialnim ponudnikom omogoči več časa od objave javnega naročila za najavo na informativni dan oziroma naj v primeru, da ponudniki naknadno izkažejo zanimanje za javno naročilo, za njih organizira dodatni informativni dan, če je to mogoče in ne vpliva na terminski načrt izvedbe javnega naročila, saj s tem lahko zagotovi sodelovanje več ponudnikov in s tem nižjo ceno;
- določi formalne postopke za upravljanje razvoja in sprememb ter standardiziran način za vse poslovne zahteve za spremembe infrastrukture IT in aplikacij v produkcijskem okolju, vključno z nujnimi vzdrževanji in popravki. GSV naj vzpostavi formalno potrjevanje in podpisovanje tudi za postopke, kadar namestitve izvajajo zaposleni GSV samostojno.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Generalnemu sekretariatu Vlade Republike Slovenije,
2. Stojanu Tramtetu,
3. dr. Božu Predaliču,
4. mag. Janji Garvas,
5. Državnemu zboru Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si